ГУЛГА-ГУЛ, КЎСАККА-КЎСАК ҚЎШАЙЛИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

12 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 147 (3119).

30 ИЮЛЬ ЖУМА 1965 йил

Баҳоси 2 тийин.

Ғалла—Ватанга

Шу кеча-кундузда мамлакатимизнинг ҳамма ерида ғалла ўрим-йиғими қизғин давом этаяпти. Деҳқонларимиз олтин бойлигимизни — ғалламизни тезроқ ўриб-йиғиб олиш ва давлатга топшириш, эл-юртни дону-дунга бойитиш учун кечаю-кундуз фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Биронта ҳам бошоқни нобуд қилмай йиғиб олиш, баракали хирмон кўтариш асосий шиор бўлиб қолди.

Бу йилги об-ҳаво шароити ғаллакорларимиз учун айниқса ноқулай келди. Кўклам қурғоқчилик бўлиб, ёғингарчилик кам бўлди. Ғалла унча яхши унмади. Аммо деҳқонларимиз об-ҳаво қийинчиликларини енгиш, имконият борича кўпроқ ҳосил етиштириш учун қаттиқ кураш олиб бордилар. Бу кураш кўп жойларда яхши самара берди. Областимизнинг илғор ғаллакорлари бу масъулиятли ишга пухта ҳозирлик билан киришдилар. Ҳар бир кундан унумли фойдаланилди. Комбайнлар ва бошқа машиналар ғалла ўримини тезроқ тугаллаш учун сафарбар қилинди. Ҳозиргача областимиз бўйича 52 минг гектар майдондаги ғалла ўриб олинди. Уни янчиш ва давлат омборларига топшириш пешма-пеш бормоқда. Орджоникидзе районининг ғаллакорлари давлатга дон топшириш планини 40 процентга етказиб қўйдилар. Бу райондаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Ленинград», «Қизил ту» колхозларида ғалла ўрими бирмунча яхши ташкил этилган. «13-совхоз» ишчилари эса дон тайёрлаш планини муваффақиятли бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Юқори Чирчиқ районидаги «Гулистон», «Ленинобод» ва бошқа колхозларда ҳам дон экилган майдонлар ўз вақтида парвариш қилинди. Натижада бу хўжаликларда гектаридан 6—7 центнердан ғалла йиғиб олинмоқда. Комбайнлар тўхтовсиз ишлаб турибди. Колхозчилар ўрим вақтида бирон бошоқнинг ҳам нобуд бўлмаслиги учун алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳамма участкаларда қатъий контроль ўрнатилган. Илғор хўжаликлар ғалла ўрим-йиғимини қисқа вақт ичида тугаллаш учун барча тадбирларни кўрмоқдалар.

Аммо областимизнинг бирмунча хўжаликларида ғалла тайёрлашнинг бориши кўнгилдагидек эмас. Баъзи колхоз ва совхоз раҳбарлари ўринсиз сабабларни рўкач қилиб, даладаги мавжуд донни ҳам ўриб-йиғиб олишга эътиборсизлик билан қарамоқдалар. Бу хўжаликларда комбайнларнинг ишлаши, давлатга дон топшириш, далада ишнинг қандай ташкил этилганлиги билан етарли шуғулланилмаётир. Бекобод, Янгийўл, Бўка, Оққўрғон ва бошқа районларда ана шундай аҳвол содир бўлмоқда. Бу районларнинг ғалла экувчи колхоз ва совхозлари ўрим-йиғимни жадаллаштириш ва келгуси йилга ҳозирлик кўриш юзасидан зарур чораларни кўрмаётирлар. Шунинг натижасида ғалланинг нобуд бўлиши сингари ҳоллар содир бўлмоқда.

Ҳозир ғаллакорларимиз олдида ғоят муҳим вазифалар турибди. Даладаги ҳосилни тезроқ ўриб-йиғиб олиш ва уни нест-нобуд қилмай давлат омборларига топшириш ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбари ва ғаллакорнинг диққат-марказида бўлмоғи керак. Бунинг учун далада ишни пухта ташкил этиш, комбайнларнинг иш унумини ошириш керак. Областимизнинг ҳамма хўжаликларида ғалла ўримини қисқа вақт ичида—беш-олти кунда тугалланишига эришайлик. Илғор хўжаликлар ғалласи ўриб олинган ерларни ҳайдашга ҳозирдан киришиб тўғри иш қилмоқдалар. Ҳамма ерда ишни ана шундай ташкил қилиш керак.

Областимиз ғаллакорлари, комбайнчилари, колхоз ва совхоз раҳбарлари бутун диққат ва эътиборни даладаги ҳосилни тезроқ ўриб-йиғиб олишга қаратмоқлари зарур. Бирон бошоқнинг ҳам нобуд бўлишига йўл қўймайлик. Шу билан бирга ғаллакор хўжаликларда келгуси йилги ишларга ҳозирдан пухта тайёрлик кўриш, уруғликни жамғариб қўйиш, ерларни сифатли ҳайдаш ва барча агротехника тадбирларни ўз вақтида ўтказиш лозим.

Областимизда каттагина майдонга маккажўхори экилган. Унинг ҳосили кўнгилдагидек бўлмоқда. Кўпгина хўжаликлар маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш, силос бостириш ишларини муваффақиятли олиб бормоқдалар. Лекин Ўрта Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларидаги айрим хўжаликларда бу ишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Маккажўхори яхши парвариш қилинмаганлиги ва чанқатиб қўйилаётганлиги натижасида қуриб қолмоқда, уни кўклигида силос қилишга эътибор берилмаяпти. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бу соҳадаги камчиликларни тезда тугатишлари, маккажўхорини йиғиштириб олиш ва силос тайёрлаш ишларини кучайтириб юборишлари керак.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари, шу жумладан ғаллакорлар учун ҳам жуда катта истиқбол йўлларини кўрсатиб берди. Давлатга ғалла сотиш юзасидан қатъий план белгиланди, доннинг харид нархи оширилди. Бунинг натижасида колхоз ва совхозлар, ғаллакорлар шу йилнинг ўзидаёқ катта фойда оладилар ва манфаат кўрадилар. Партиямизнинг бу катта ва оталарча меҳрибонлиги ҳар бир ғаллакорни янги меҳнат зафарларига руҳлантирди. Ғалла етиштиришни кўпайтириш ва дон экувчи хўжаликларнинг янада ривожланиши учун истиқбол йўлини очиб берди. Давлатга кўпроқ дон етказиб бериш, унинг ҳосилдорлигини ошириш ғаллакорларимизнинг Ватан олдидаги шарафли бурчи ва жонажон ишидир.

ЛАВҲА

БИР ҚАТРА СУВ

Кетмон дастасига суяниб ўтирган Исмат ака мизғиб-нетиб қолмайин деган ниятда ўрнидан турди. Атрофга ҳавас билан термилди. Сўнг кетмонини елкасига ташлаб эгатларни кўздан кечира бошлади. Чамаси юз эллик метр узоқликдаги дўнгликка қараб юрди. Ҳаливери сув босадиган эмас. Борйўғи ўн беш-йигирма эгат, наҳот шунчалик қийнаса-я! У чанқаб турган ғўзалар орасида бир зум ўйланиб қолди. Нима қилсин? Сувни бошидан кўпайтирсинми, ёки ўз ихтиёридаги бор сувни қамаб, шу дўнгликка бурсинми? Ундай қилса бошқа эгатларда сув тўхтайди. Яна қайта тараш керак. Бунинг устига ўқариқ билан дўнглик ораси пастқам, кўллаб қолса қанчадан-қанча сув исроф бўлади. Ахир, ҳозир сувнинг ҳар қатраси азиз. Шу пайт унинг бошига бир фикр келди. Ўқариққача иккита марза кўтариш керак. Энг яхши йўл шу. Шундагина ғўзалар қониб сув ичади.

Исмат ака фикрини пешлаб, шиддат билан марза кўтаришга киришди. Орадан сал ўтмай чанқаб ётган ғўзаларга обиҳаёт келди. Сувчи ўз ишидан мамнун бўлиб, манглай терларини артаётган эди, қўлида фонуси билан этак томондан бригада бошлиғи Нуриддин ака келиб қолди.

— Ҳормасинлар энди. Қойил Исмат ака, қойил, асл деҳқонсизда. Ишнинг кўзини биласиз. Ўтган икки сувда қонмай қолган эди бу ернинг ғўзалари. Ишончим бекор кетмабди. Бир ташвишдан қутқардингиз,— деди бригадир мамнун бўлиб.

— Маслаҳатли тўй тарқамас, деганлар. Келиб қолса бирон фикр айтар, деб анча кутдим сизни. Қарасам вақт кетяпти. Қийналсам ҳам шартта марза кўтаришга киришдим,— деди Исмат ака.

— Идорада кичкина йиғилиш бўлган эди, бироз ушланиб қолдим. Кейин Абдулла билан Рихсивойнинг ёнига ўтдим. Улар ҳам охирлатиб қўйишибди сувни. Айтгандай, раисимиз Файзи ака бригадамиз ишидан жуда хурсанд бўлди. «Қолоқ участкани қўшиб олиб яхши қилган экансизлар. Ғўзалари ҳеч маҳал бунчалик бўлиқ бўлмаган эди. Ишнинг кўзини билади, ёмон ерни яхши қилади, деб сизларни айтса бўлади», дейди.

Бу гап Исмат акани ҳам қувонтирди:

— Ҳаракатда баракат, деганлар. Ернинг яхши-ёмони бўлмайди. Ҳаммасининг отаси меҳнат, онаси сув, — деди у кулги аралаш.

Улар анча вақт уёқ-буёқдан суҳбатлашиб ўтиришди. Сўнгра Нуриддин ака бошқа сувчилардан ҳам хабар олажагини айтиб, йўлга тушди-ю, ниманидир эслагандай орқага қайрилди:

— Ҳа, бир нарсани айтиб қўймоқчи эдим, эртага идорада йиғилиш бор, ҳамма сувчилар қатнашиши керак экан. Сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш ҳақида гап бўларкан, раиснинг айтишича, илғор сувчилар ўз тажрибаларини ўртоқлашишади. Абдулла билан сизни ҳам қаттиқ тайинлашди, тажрибаларингиз ҳақида гапирасиз.

Бригадир яна илгари жилди. Исмат ака эса эгат оралаб жилдираб оқаётган зилол сувни завқ билан кўздан кечира бошлади. У ҳаддан ташқари хурсанд эди. Севинмасдан бўладими, ахир! Эртага бир колхознинг илғор сувчиси сифатида бошқаларга маслаҳат беради. Тажрибасини ўртоқлашади. У шулар ҳақида ўйлар экан, бир воқеани эслади-ю, жилмайиб қўйди.

...Ғўзага сув беришнинг дастлабки пайти эди. Нуриддин ака сувчиларни бир жойга йиғиб, ғўзага сув тарашни қай усулда олиб бориш лозимлиги ҳақида маслаҳат қилди.

— Менимча, эгат оралатиб тараш маъқулроқ. Бунда биринчидан сув тежалади, иккинчидан иш унуми тезлашади, ғўзаларнинг илдизи яхши баҳра олади, нам узоқ сақланади,— деган эди Исмат ака ўшанда. Унинг фикрини ҳамма қувватлаганди.

...У ширин ҳаёллар билан вақт ўтганини, завқли меҳнат билан тонг отганини ҳам сезмай қолди. Эндигина ёстиғидан бош кўтарган қуёш аста-секин кенг пайкал узра заррин нурларини тарата бошлади. Исмат ака оёқлаб қолган сувни тағин бир кўздан кечирди-да, қулоқларни беркитди. Кейин ям-яшил пайкал оралаб, қўшни картага жўнади. У аста-секин одимлаб борар экан, ғўзалар эрталабки шабада эпкинида тебраниб, гўё унга таъзим қиларди.

Моҳир сувчи, илғор пахтакор Исмат ака номини тилга олганда Орджоникидзе районидаги «Правда» колхози Нуриддин Валиев бошлиқ бригадаси аъзоларининг ўтган йилги катта зафарлари, бу йилги «оқ олтин» хирмонига замин ҳозирлашда қўлга киритаётган муваффақиятлари кўз ўнгингда гавдаланади.

Бригаданинг аҳил коллективи ўтган йили 84 гектар майдонга чигит экди. Униб чиққан ҳар туп ғўзани меҳр билан парвариш қилди. Тер тўкиб қилинган меҳнат ажойиб самаралар берди. Бригада аъзолари йил охирида гектар бошига 31 центнер ўрнига 48 центнердан «оқ олтин» кўтариб, йиллик планни 165 процент адо этди.

Азаматлар бу йил ҳам самарали меҳнат қилишяпти. Улар йил бошида ташаббус кўрсатиб, қолоқ участкани ўзларига бириктириб олган ва 130 гектар майдонга чигит экиб, ҳосилдорликни оширишга аҳд қилган эдилар. Улар ўз ваъдаларининг устидан чиқиш учун шу долзарб кунларда ғайрат камарини маҳкам боғлаб ишлашмоқда. Ҳар бир туп ғўзанинг гулига-гул, кўсагига-кўсак қўшилмоқда, мўл ҳосил учун замин тайёрланмоқда. Сувчилардан Исмат Қораев, Абдулла Бадалов ҳар куни икки-уч гектар ерга сув тараб, бошқаларга намуна бўлишяпти. «Пўлат от»ларини жадал қамчилаётган Юсуф Раҳимов, Самиғ Усмонов каби звено бошлиқлари, Ҳ. Султонова, М. Носирова каби серғайратлар ҳам кунлик иш нормаларини ортиғи билан бажариб, олдинги сафларда боришяпти.

Ҳа, уларнинг бу йилги «оқ олтин» хирмони баракали бўлади.

О. ҚУРБОНОВ.

ЧЕКАНКА СИФАТЛИ ТУГАЛЛАНДИ

Юқори Чирчиқ районидаги машъал хўжалик «Политотдел» колхозининг ўртоқ Квон Сергей бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари 162 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Аҳил коллектив эл-юрт олдида берилган ана шу ваъдаларига вафо қилиш учун қизғин кураш олиб боришаяпти.

Механизатор звено бошлиқлари Раҳмон Алимқулов, Абдусоат Ғуломқодиров ўртоқларни ҳамма ҳурмат қилади. Чунки улар йил бошидан бери ғайрат-шижоат билан ишлашаяпти. Пахта майдонларини кафтдек текислаган, ерга сара уруғ қадаган, шу кеча-кундузда ҳар туп ғўзани кўз қорачиғидай сақлаб парвариш қилаётган ана шу азамат йигитларни ҳар қанча мақтасанг арзийди.

Ҳозиргача барча майдонлардаги ғўза тўрт марта сифатли культивация қилинди. Уч марта минерал ўғит билан озиқлантирилди. Анорқул Исматов, Тожи Болтаев, Хожимат Қайтматов, Ортиқ Жалилов ўртоқлар эгатларга тўртинчи марта шарбатли сув тарашаяпти. Кечаю кундуз қониб сув ичган ғўзалар гуркираб яшнаяпти. Гулига гул, кўсагига кўсак қўшилаяпти.

Бригадада юқори ҳосил етиштиришнинг омилларидан бири бўлган чеканкани тез ва сифатли ўтказишга ҳам катта эътибор берилди. Ғўзани ғовлаб кетишига йўл қўйилмади. Бу бўйига эмас, энига, ҳосилга зўр бериш имкониятини яратди. Ғўзани сифатли чеканка қилишда Жаннат Романова, Темиргул Усмонова, Анор Истаева, Нешболи Абдуллаева каби опа-сингиллар ғайрат кўрсатиб ишлашди.

— Ғўза парваришини то йиғим-терим бошлангунча сира сусайтирмаймиз. Ҳосилга ҳосил қўшиш учун астойдил курашамиз. 45 центнердан, деган ваъдамиз ана шундагина қуруқ гап бўлиб қолмайди, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Квон Сергей.

Э. ДОВУТБЕКОВ.

Шу кунларда Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхози пахта далаларида ҳар қачонгидай ғўза парвариши авжида. Деҳқонлар шу кунгача етиштирилган ҳосилни тўла сақлаб қолиш ва ҳосилга яна ҳосил қўшиш йўлида чинакам кураш олиб бормоқдалар.

Колхознинг Асқар Алибоев, Ойхўжа Сандаҳмедов ўртоқлар бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган звенолари аъзолари қўлга киритаётган ютуқлар айниқса кишини қувонтиради. Ҳар иккала звено аъзолари ҳам йил бошида гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз, деб аҳд қилган эдилар. Ҳозир дала ишлари ана шу ваъдага яраша олиб борилаяпти. Суғориш, ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бериш, лозим топилган карталарга шарбат сув оқизиш каби ишлар изчиллик билан бир-бирига боғлаб ўтказилаяпти.

Бугун ҳар иккала звено пахта далаларида бўлиб, ғўзанинг ривожи билан танишган кишининг кўнгли хушнуд бўлади. Ҳар бир туп ғўзада ўртача 5—6 тадан кўсак бор. Эндиги ҳамма гап то пахта пишиб етилгунча ғўза парваришини сусайтирмасликда, гул-кўсакларни янада кўпайтириш учун зарур бўлган ҳамма чораларни амалга оширишда қолган. Суратда сиз (чапда): звено бошлиғи ўртоқ А. Алибоевни, ўнгда эса унинг мусобақадоши ўртоқ Ойхўжа Сандаҳмедовнинг ғўза қатор ораларига ишлов бераётган пайтини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотолари.

„СУҒОРИШ УСТАСИ" ЗНАЧОГИ ЭНГ ЯХШИ СУВЧИЛАРГА БЕРИЛДИ

Ўзбекистон колхоз ва совхозларининг сув танқис бўлган бу йилги шароитда сувни тежаб сарфлаш учун курашда ўзини кўрсатган ҳамда экинларни ўз вақтида ва сифатли қилиб суғорган илғор сувчиларидан 1500 киши республика Қишлоқ хўжалик министрлигининг қарорига мувофиқ, кўкракка тақадиган «Суғориш устаси» значоги билан мукофотланди.

Мукофотланганлар орасида Тўрткўл районидаги Димитров номли колхозининг энг яхши сувчиси У. Бобожонов, Янгиариқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг энг яхши сувчиси К. Сапоев, Бухоро областидаги «Когон» совхозининг энг яхши сувчиси К. Жумаев, Қашқадарё областидаги Ленин номли совхозининг энг яхши сувчиси У. Қурбонов ва бошқалар бор.

(ЎзТАГ).

ПИЛЛАКАШЛАР ЗАФАРИ

Тошкент пиллакашлик фабрикаси коллективи етти йилликнинг сўнгги йилида ажойиб ғалабаларни қўлга киритмоқда. Корхона аҳли коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун кураш бошлаб коммунистчасига яшаш ва ишлашда барчага ўрнак бўлмоқда. Бу ерда жорий этилаётган янги техника ва технология давлат планларини ойма-ой ортиғи билан бажариш имконини туғдираяпти. Куни кеча коллектив она-Ватанга етти ойлик план топшириқлари шараф билан бажарилгани ҳақида ғалаба рапорти берди.

Коллектив ҳиммати баланд. Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб июль ойи охиригача яна 46 минг сўмлик аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашаяпти. Шу кундаги ҳаракат ва ғайрат зиммага олинган қўшимча мажбуриятни ҳам шараф билан бажарилишидан далолат бериб турибди.

СОВЕТ-УГАНДА ҚЎШМА АХБОРОТИ

Уганда бош министри Аполло М. Оботе Совет ҳукуматининг таклифига биноан, 1965 йил 21 июлдан 28 июлгача расмий визит билан СССРда меҳмон бўлиб турди. Совет-Уганда қўшма ахборотида айтилганидек, Уганда бош министри билан унинг ҳамроҳлари Москвадан ташқари Волгоград билан Ленинградга ҳам бордилар. Уганда делегацияси ҳамма жойда қизғин ва самимий кутиб олинди. Бу—Совет Иттифоқи халқлари Уганда халқига нисбатан чинакам дўстлик туйғулари изҳор қилаётганликларининг далилидир.

СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин ва СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари Г. С. Дзоценидзе Уганда бош министри М. Оботени қабул қилдилар.

Совет Иттифоқининг раҳбар арбоблари билан Уганда давлат арбоблари иштирокида ўтказилган суҳбатлар вақтида халқаро проблемалар устида, шунингдек Совет Иттифоқи билан Уганда ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада ривожлантириш масалалари устида фойдали тарзда фикрлашиб олинди. Суҳбатлар самимийлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

Томонлар ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатлик алоқаларини мустаҳкамлаш, шунингдек иқтисодий, савдо-сотиқ, техника ва маданият соҳаларида ҳамкорликни ривожлантириш ҳақида астойдил тилак билдирдилар.

Ҳар иккала томон халқаро кескинликни юмшатишга ва ялпи тинчликни мустаҳкамлашга бутун чоралар билан ҳаракат қилиш учун қаттиқ бел боғлаганликларини айтдилар. Улар турли социал-сиёсий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципини тўла қўллаб - қувватлаётганликларини баён қилдилар.

Ҳар иккала томон Вьетнамдаги аҳвол борган сайин кескинлашиб кетаётганлигидан астойдил ташвишланаётганликларини билдирдилар ҳамда Вьетнам халқига қарши қилинаётган агрессияни ва империалистларнинг Вьетнам ишларига аралашувини қораладилар.

Ҳар иккала томон ҳали ҳам мустамлакачилик ва империализм зулми остида қолиб келаётган халқларга, жумладан ўзининг озодлиги ва мустақиллиги учун адолатли қаҳрамонона кураш олиб бораётган Ангола, Мозамбик, «португал» Гвинеяси халқларига ёрдам кўрсатиш учун қаттиқ бел боғлаганликларини баён қилдилар. Томонлар Жанубий Родезия халқи билан ўзларининг тўла бирдам эканликларини маълум қиладилар. Улар Жанубий Африка Республикасининг ҳукумати ўтказиб келаётган жинояткорона Апартеид ирқчилик сиёсатини қораладилар. Томонлар БМТнинг Жанубий Африка Республикасига taaллуқли қарорларини бажармаган давлатларни ана шу мамлакат ҳукумати билан ҳар қандай муносабатларни тарк этишга чақирадилар. Томонлар Конго (Леопольдвиль) ички ишларига чет элларнинг аралашувини тўхтатишни талаб қилдилар ҳамда Африка бирлиги ташкилоти ўз проблемаларини сиёсий жиҳатдан ҳал қилиш йўлини топишда Конго халқига ёрдам бера олишига ўзларининг ишончлари комил эканлигини билдирдилар.

Африка давлатлари ўзларининг империализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши олиб бораётган кураши манфаатларини кўзлаб, Африка Бирлиги Ташкилотини мустаҳкамлашга интилаётганликларини Совет Иттифоқи ҳукумати тушуниб турибди ҳамда уларнинг бу интилишига хайрихоҳлик билан қарамоқда. Уганда ҳукумати ўз томонидан, Совет Иттифоқи Африка бирлигини мустаҳкамлаш масаласига ижобий муносабатда бўлаётганини мамнуният билан қайд қилади.

Ҳар иккала томон ишонч билдириб айтдиларки, Уганда бош министрининг Совет Иттифоқига қилган визити ҳамда ошкора фикрлашув Совет Иттифоқи билан Уганда ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини мустаҳкамлашга ёрдам берди. (ТАСС)

ПУНКТ МАВСУМГА ТАЙЁР

Оққўрғон районидаги Алимкент пахта тозалаш заводига қарашли Октябрск тайёрлов пунктининг ишчилари астойдил меҳнат қилишди. Улар районда биринчи бўлиб, пунктни муддатидан илгари мавсумга тахт қилиб қўйишди.

— Бу йил, — дейди пункт мудири ўртоқ Ҳ. Раҳматуллаев, — Ҳамид Олимжон номли, Охунбобоев номли ва Карл Маркс номли колхозлардан 7 минг тонна пахта қабул қилишимиз керак. Бу улкан «оқ олтин» хирмонини яхши асраш мақсадида барча зарур чораларни кўрдик. Пункт майдони янада кенгайтирилди. Ўтган йили бунт қилиш учун майдончалар етишмай қолган эди. Бу йил уларнинг сони 25 тага етказилди.

Бу пунктда ўз ҳалол меҳнатлари билан пахтакорлар ҳурматига сазовор бўлган кишилар оз эмас. А. Наширбоев, А. Хушбоев, А. Муҳаммадиев каби ўз ишларининг моҳир усталари ана шулар жумласидан. Улар бешта пахта ортадиган транспортёрни, пахта тозалайдиган машиналарни, ўт ўчириш аппаратларини сифатли ремонтдан чиқаришиб бир неча бор кўрикдан ўтказишди.

Пункт майдони бўйлаб айланиб чиқдик. Бажарилган ишлар билан танишдик. Ҳамма нарса жойида. Пункт бу йилги янги «оқ олтин» ҳосилини қабул қилишга тайёр қилиб қўйилган.

Э. ОТАБОЕВ.

ЮТУҚЛАР СИРИ

Қуёш кўк гумбазининг қоқ ўртасида муаллақ турганича саҳий ер узра олов пуркайди. Ям-яшил кенг пахтазорнинг бир чеккасидан тикилсангиз жимир-жимир кўтарилаётган буғни кўрасиз. Ҳарорат қирқдан юқори. Сувга обдон қонган ғўзалар қуёш нурини мириқиб эмади.

Оппоқ яктаги барини қўшбелбоғига қистириб олган мўйсафид қўлини соябон қилиб, пахтазорга тикилади. Жўяклар узра жилдираб оқаётган сув уни маҳлиё қилган.

— Ҳорманг, Маҳмуджон ака, кун қизиғида бироз ҳордиқ чиқарсангиз-чи, мунча ўзингизни қойитмасангиз, — партия комитети секретари Ҳайдар Умаралиев машинадан сакраб тушиб сувчининг серқадоқ кафтини икки қўллаб қисди.

— Э, ука, ҳозир дам оладиган пайтми, — деди Маҳмуд ака кетмон дастасига суяниб, — куннинг қизишини қаранг. ғўза сув билан тирик. Ҳозирги сувнинг ҳар томчиси зарга баравар.

Партком секретари Маҳмуд ака билан бўлажак партия мажлиси ҳақида суҳбатлашиб олгач, «Боягн айтган нарядсиз звеноларимизнинг биттаси шу» деди. Коммунист Маҳмуд Оллоёров бошлиқ звено ғўзаларининг авжи баланд. Ҳар тупда камида тўрт-бештадан бўлиқ кўсак бор. Далада бирорта бегона ўтни кўрмайсиз.

— Мана, коммунист Акбар Хидиров бошлиқ звенонинг даласи. Бу ердаги ғўзалар Маҳмуд ака раҳбарлик қилаётган звенодикидан қолишмайди. Акбарнинг ўзи машинада чеканка қилаяпти. Машина чилпиб ўтган пайкаллардаги ғўзалар бир текис.

— Йигитнинг бу йилги аҳди зўр, — дейди ўртоқ Умаралиев, —қирқ гектар ернинг ҳар гектаридан қирқ центнердан ҳосил кўтармоқчи.

Партком секретари йўл-йўлакай Вали Саидов, Холмат Рўзиев, Йўлдош Саидов каби коммунистлар бошлиқ звеноларнинг ғўзаларини кўрсатди. Ҳар бир

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

туп ғўзада ёз бўйи қилинган ҳалол меҳнатнинг самараси кўриниб турибди.

— Ишлаб чиқаришнинг тақдири ана шу звеноларда ҳал қилинади, — дейди Ҳайдар Умаралиев. — Шунинг учун ҳам партия ташкилоти звеноларга серғайрат коммунистлар ва ишбилармон механизаторларни қўйган. Колхоз правлениеси ана шу азаматларга суянади.

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхоз кейинги йилларда сердаромад хўжаликлардан бирига айланди. Бундан уч-тўрт йил муқаддам колхоз ҳар гектар ердан аранг 23-24 центнердан ҳосил оларди. Ўтган йили ҳосилдорлик ёппасига 30 центнердан ошиб кетди. Бу йил эса марра ундан ҳам юқори. Гектаридан 32 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлашган. Фидокорона меҳнат қилаётган колхозчилар ўз аҳдларининг устидан чиқиши муқаррар.

Колхоз экономикаси йилдан-йилга юксалмоқда. Колхозчиларнинг реал даромади ошяпти. Буни колхоз раиси Маҳмуд Пўлатов тўлов ведомостлари воситасида намойиш қилади. Мана, оддий колхозчи Боймат Нурматов нарядсиз звенода ишлайди. Ўтган ойда 218 сўм маош олган бўлса, шундан 70 проценти, яъни 153 сўмини нақд олди. Қолган 30 процентини эса кузда йиллик ҳисобот охирида олади. Ёки Абдулла Мамажоновни олайлик. У ўзига ўн гектар ер ажратиб олиб деҳқончилик қиляпти. Ўтган ойда 426 сўм ишлабди. Шундан 300 сўмини нақд олди.

Колхозда шахсий манфаатдорлик принципи қатъий йўлга қўйилган. Шунинг учун ҳам барча мўл ҳосил олиш учун астойдил курашмоқда. Бор имкониятларни ишга солаётир.

— Колхозчиларимизнинг реал даромадларининг ошишида партия ва ҳукуматимизнинг пахта харид нархини ошириш тўғрисида чиқарган қарори катта роль ўйнади, — дейди правление раиси Маҳмуд Пўлатов, — КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари эса колхозчиларга янада порлоқ истиқбол йўлини очиб берди. Энди илгаригидек колхозчиларни далага чиқариш учун уйма-уй юрилмайди. Ҳар ким ўз меҳнати самарасидан баҳраманд бўлишини яхши тушуниб олган.

Раис ҳақ гапларни айтди. Унинг сўзларига қўшимча қилиб шуни айтиш мумкинки, колхозда эришилаётган ютуқларнинг яна бир сири тарбиявий-сиёсий ишларнинг яхши йўлга қўйилганлиги ва бу ишга коммунистлар сафарбар этилганлигидадир. Инсонларга ғамхўрлик колхоз коммунистларининг ва правление аъзоларининг диққат-эътиборида.

Колхоз партия ташкилоти ҳисобидаги 85 коммунистнинг ҳаммаси бир ёқадан бош чиқариб ҳосилдорликни ошириш ва шу йўл билан хўжалик экономикасини юксалтириш йўлида астойдил жон куйдиришмоқда. Бу ерда ишнинг энг оғир участкаларига коммунистлар тайинланган. Ҳар бир коммунист сиёсий ташкилотчи сифатида хонадонларда тушунтириш ишлари олиб бормоқда.

Кейинги йилларда колхоз қишлоғининг қиёфаси тамоман ўзгариб кетди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорлари асосида аҳолининг маданий-маиший аҳволини янада яхшилаш чора-тадбирлари ишлаб чиқилди. Ҳозирнинг ўзида юздан ортиқ хонадон янги шинам уйларга кўчиб кирди. Ҳаммом, сартарошхона, туғруқхоналар қурилди. Колхоз қишлоғи тўла электрлаштирилди. Дала йўлларига шағал ёткизилиб, асфальтланди. Буларнинг ҳаммаси колхозчиларнинг тинч, осойишта меҳнат қилишлари учун кенг имкониятлар очиб берди. Колхоз эришаётган катта муваффақиятларнинг яна бир сири мана шундадир.

Ш. ҚОСИМОВ.

ИШ МАДАНИЯТИ ОШГАЧ...

Меҳнат маданиятини ошириш ва саноат эстетикасини жорий этиш билангина юқори унумдорликка эришиш мумкинлигини «Ташсельмаш» заводи қуювчилари тўла ҳис этмоқдалар. Бу йил қуюв цехига ҳар бири етти тонналик пўлат эритувчи печь ўрнатилди. Печь ичига шихталар энди илгаригидек қўлда эмас, фақат механизмлар ёрдамида ташланяпти. Янги техниканинг жорий этилиши билан беш кишини бошқа участкага ишлашга ўтказиш имкони туғилди. Меҳнат унумдорлигининг ошганини айтмайсизми. Бир киши ҳар сменада 50 тонна металлни қуйиб бераяпти.

Цехда булардан ташқари қуйилмани болғалаш, деталларни ортиш ва тушириш каби бир қатор операциялар ҳам тўла механизациялаштирилган. Ҳозир цех ичкарисига кирсангиз баҳри-дилингиз очилади. Гир атроф пахтадек қилиб оқлаб қўйилган. Илгариги тартибсиз ётган қуйилмаларни энди кўрмайсиз. Ҳаммаси ўз жойида. Деразалар олдида, станоклар атрофида гуллар пайдо бўлган.

Цехда меҳнат маданиятини ошириш ва саноат эстетикасини жорий этиш борасида ҳамма бирдай жон куйдираяпти. Мастерлардан А. Минакин, И. Недобегов, Х. Беркович ўртоқлар раҳбарлик қилаётган участкаларда айниқса бу иш намунали йўлга қўйилган. Бунинг самараси ҳозироқ кўзга яққол ташланаяпти. Йил бошидан бери ҳар бир ишчига ҳисоблаганда маҳсулот тайёрлаш 12 процентга ошди. Пахта териш машиналари деталларини ишлаб чиқариш учун сарф бўлаётган меҳнат эса анча камайган. Дониёр Қосимов, Роман Тен, Анна Смирнова, Сергей Давидов каби пешқадам ишчилар меҳнатидан буни яққол кўриш мумкин. Улар доимо маҳсулот сифатини ошириш учун курашиб келмоқдалар.

Г. ДЕМИДОВ.

НОВАТОР МАТБААЧИЛАР УЧРАШУВИ

Ўзбекистон полиграфия саноати рационализаторлари ва ихтирочиларининг республика конференцияси 28 июлда Тошкентда ўз ишини тамомлади. Новаторлар уч кун давомида ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, янги техника ва прогрессив технологияни жорий қилишнинг энг муҳим масалалари юзасидан фикрлашиб олдилар.

Учрашув қатнашчилари новаторларнинг ютуқлари ҳақида гапирдилар ва шу билан бирга бир қанча корхона раҳбарларини рационализация ва ихтирочиликни ривожлантиришга ёрдам бермаётганликлари учун танқид қилдилар. Тушган таклифларни ўз вақтида қараб чиқиш ва жорий этиш, қабул қилинган техникавий такомиллаштиришларни муносиб суратда рағбатлантириш зарурлиги тўғрисида масала қўйилди.

Полиграфия саноати новаторларидан катта бир группасига мукофотлар берилди, шунингдек, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитетининг ҳамда маданият ходимлари касаба союзи республика комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

(ЎзТАГ).

ЮКСАК КЎРСАТКИЧ УЧУН

Етти йилликнинг сўнгги йилида меҳнатда улкан ғалабаларни қўлга киритаётган пойтахтимиз саноат ва транспорт ходимлари, қурилиш ташкилотлари коллективлари олти ойлик топшириқни 102,4 процент адо этдилар. Ярим йил мобайнида планга қўшимча равишда 30 та турли типдаги кранлар, 405 та трактор, 5 та металл қирқувчи станоклар ишлаб чиқарилди. Ички резервлардан тўлароқ фойдаланилганлиги туфайли тайёрланаётган маҳсулотлар таннархи анча арзонлашди, улар сифати яхшиланди.

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети иккинчи квартал бўйича социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқди. Давлат планини барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарган ва социалистик мусобақа шартларини тўла-тўкис адо этаётган Октябрь районига Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети кўчма Қизил байроғи топширилди. Бу районда биринчи квартал плани 101,9 процент, меҳнат унумдорлиги топшириғи 103,1 процент қилиб бажарилди.

Ярим йиллик ва иккинчи квартал иш якунлари бўйича яхши натижаларга эришган 44 саноат ва транспорт корхоналари шаҳар Ҳурмат тахтасига ёзилдилар. Улар орасида Тошкент темир йўл бўлинмаси, «Ташсельмаш», экскаватор, трактор-йиғув заводлари, ипак йигирув, 1 ва 2-пойафзал фабрикалари бор.

Олмалиқ мис эритиш заводида ажойиб манзара. Бир томонда мис симобдек эриб, чўмичларга оқиб тушаяпти, иккинчи томонда эса корхонанинг навбатдаги секциялари қад кўтараяпти. Ҳа, завод қуввати йил сайин ошиб бормоқда. Металлурглар она-Ватанга кўплаб мис етказиб бериш ишқида меҳнат қилмоқдалар. Утен Ҳамроқулов ва Борис Ковалевский ўртоқлар корхона янги қад кўтарган кезлардан бери шу ерда. Утен сигналчи, Борис эса формаловчи бўлиб ишлаяпти. Икки азаматнинг ғайратидан коллектив хурсанд. Улар фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб ҳамкасблари ўртасида катта обрў қозонмоқдалар. Суратда: пешқадам ишчилар У. Ҳамроқулов (чапда) ва Б. Ковалевский ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

ДАРЁ «САРГУЗАШТИ»

Ўзбекистон замини битмас-туганмас қазилма бойликларига эга. Бироқ улар ноқулай жойларда бўлганлиги туфайли ҳар вақт ҳам бу бойликлардан фойдаланиш мумкин бўлавермайди. Масалан, республика районларидан биридаги ерости хазинасига табиат катта ғов ясаган. Шўхоқар Оҳангарон дарёси тубида миллионлаб тонна олий навли тошкўмир яшириниб ётганлиги бунга мисол бўла олади.

Хўш? Бу танглиқдан чиқишнинг йўли қандай? Мутахассислар дарёни очиқ усулда кўмир қазиб чиқариладиган соҳилдан бошқа ёққа буриб юборишга қарор қилишди. Шундай қилинганда карьер учун каттагина майдон очилар экан. Ҳозир суви қуритилган карьердан кўмир деярли қазиб олиб бўлинди. Карьер дарё лабига яқинлашиб қолди. Мураккаб аҳвол рўй берди. Дарё тубидаги кўмирни қазиб олиш учун сувни энди яна бошқа томонга буриб юбориш лозим.

Кутилмаганда ажойиб лойиҳа юзага келди. Бу лойиҳага мувофиқ Тянь-Шань тоғлари бағридан беш километрли тоннель қазиб Оҳангарон дарёсини шу тоннель орқали оқизиш керак. Демак, янги ерости дарёси қазиш билан бу район бойликлари ёрдамида тез суръатлар билан ривожланаётган республика саноати ва қишлоқ хўжалиги олдида турган йирик халқ хўжалик проблемаларини ечиш имконияти туғилади.

Қилинган ҳисобларга қараганда ер остидан дарё ўтказиш учун минглаб кубометр маъдан қазиш керак. Бу тошларни қазишда ҳали кўпгина ноқулайликлар туғилади. Тоннель Оҳангарон сувини олиб ўтиб бир километр-у етти юз метр масофада Оҳангарон дарёсининг ирмоғи — Наугарзонсой сувига қўшади. Икки сув бирикиб кенглиги саккиз ярим метрга яқин тоннель орқали ўтиб кетади. Бундай гигант тоннель ва унда барпо этилган бошқа гидротехник иншоотлар сув оқимини ўзгартириш билан бирга бошқа бир қанча қулайликлар вужудга келтиради.

Дарё янги йўлга тушгач, кўмир ҳавзаси очилади ва унда бемалол ишлаш имкони туғилади.

Тоннелдан бироз қуйироқда сув Оҳангарон дарёси билан қайта қўшилишади. Бора-бора дарё катта сув омборига қуйилади. Бу ердан пахта плантацияларн, узумзорлар ва боғларга йўл олади. Шунингдек, саноат корхоналари эҳтиёжлари учун ҳам ишлатилади. Корхоналарни кенгайтириш ва янгиларини қуриш имкони туғилади.

Бундан ташқари тоннель яна бир геологик проблемани ҳам ҳал қилади. У дарёни кўмир разрезидан четга буриб юбориш билан бошқа фойдали қазилма бойликлар запасларини ҳам очишда катта роль ўйнайди. Каолин, алюминий саноати, сопол ва цемент корхоналари учун хомашё қазиб олиш учун катта имкониятлар очади.

Ўзбекистонда қурилаётган бу ажойиб иншоот инженерлар ва қурувчилар олдига бир қанча мураккаб проблемаларни қўяди. Шунга қарамай «Главтоннельметрострой» мутахассислари мисли кўрилмаган бу тоннелнинг қурилишини белгиланган муддатларда албатта тугаллайдилар.

К. БАРИКИН,

(«Труд» газетасидан).

ИЛҒОР МЕТОДЛАР ЎРГАНИЛМОҚДА

«Узбекхиммаш» заводида цехлар касаба союзи активларининг семинари ташкил этилди. Семинар икки ой давом этиб, шу давр мобайнида ишлаб чиқариш учун ниҳоятда аҳамиятли бўлган масалалар муҳокама қилинади. «Планлаштиришнинг прогрессив усуллари ва меҳнатни ташкил этиш», «Меҳнат ва иш ҳақи», «Заводда маданий-маиший ишларни уюштириш ва ўтказиш» каби бир қатор темалар семинар машғулотларида ўтилади. Машғулотларда корхона раҳбарлари, инженер-технологлар, касаба союз активлари ҳамда врачлар лекция ва суҳбатлар ўтказишади.

Шу кунгача семинар қатнашчилари дастлабки уч темани муҳокама қилиб бўлишди. Семинар машғулотларида завод касаба союз комитетининг раиси В. Бондарёв, комитет раисининг ўринбосари И. Камолиддинов, техника хавфсизлиги инженери Х. Утепов ўртоқлар лекциялар ўқидилар. Семинар машғулотларида юздан ортиқ касаба союз активлари қатнашаяпти.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.
Чирчиқ шаҳри.

МАШИНАЛАР—ҚИШЛОҚҚА

ЎЗБЕКИСТОН трактор-йиғув заводи коллективи қишлоқ хўжалиги учун кўплаб агрегатлар етказиб бериш иштиёқида меҳнат қилиб, ажойиб ғалабани қўлга киритди. Корхонада тракторлар тайёрлаш етти ойлик плани 24 июлда шараф билан адо этилди. Завод бош конвейеридан 9350 та «Т-28Х3» маркали трактор чиқиб, қишлоққа йўл олди.

Бу муваффақият ўз-ўзидан қўлга киргани йўқ. Корхонада қатор янгиликлар жорий этилди, кишилар ғайрат билан меҳнат қилишди. Коммунистик меҳнат зарбдори йиғувчи-слесарь Владимир Спичкин, токарлардан Ҳамидулла Турдиев, Ҳайитбой Йўлдошев ўртоқлар ўзаро бошланган социалистик мусобақада бошқаларга ўрнак бўлдилар. Улар смена топшириқларини доимо ортиғи билан адо этиб келмоқдалар.

Коллектив ҳиммати баланд. Тракторсозлар июль ойи охиригача яна 450 та агрегат ишлаб чиқариб, пахтакорларга тортиқ қилиш ниятида ҳаракат қилмоқдалар.

ЎЗБЕКСЕЛЬМАШ заводида тайёрланаётган тўкилган пахтани терувчи ПХ-1,2 машинасининг ишчи аппарати резинадан иборат. Резина шу кунгача Иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларидан ташиб келтирилар эди. Бу агрегат таннархига ҳам таъсир этарди. Яқинда заводда бешта янги вулканизатор ишга туширилди-ю, бу оворагарчиликка чек қўйилди. Энди вулканизаторларнинг ўзи машина учун сифатли резиналар тайёрлаб бераяпти. Бу янгилик резина таннархини икки мартага арзонлаштирди. Бундан буён пахтакорлар учун янада кўпроқ ПХ—1,2 машинаси ишлаб чиқариш имкони туғилди.

С. ТЎЛАЕВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

БУ—РАСМИЯТЧИЛИК-КУ!

Эшикка кўзга яққол ташланадиган қилиб: «Масъул секретарь Шолохова» деб ёзиб қўйилибди. Яхши ният билан эшикни очдим.

— Мумкинми?

У жавоб қилмади. Аввалига пайқамаган бўлса керак, деб ўйладим. Сўнг бевақт кириб қолгандирман, иши кўпдир, деган хаёлга ҳам бордим. Бироқ масъул секретарь ҳамон боягича столдан бошини кўтармай ўтираверди.

— Мумкинми? — сўрадим яна ийманиброқ.

Хайрият, у бошини кўтарди. Ғалати қараш қилди:

— Ким бўласиз? — Салом йўқ, алик йўқ, Шолохованинг биринчи сўзи шу бўлди.

— Газетаданман.

— Ҳужжатингиз қани? — У қўлимдан редакциядан берилган гувоҳномани олиб, у ёқ-бу ёғини кўргач, стол устига ташлади: — Аҳҳа, ўзим ҳам билувдим-а, шундай бўлса керак деб. Штатсизмандеиг?

— Ҳа, редакциянинг штатсиз мухбириман, бўш вақтларимда газетага ёрдамлашиб тураман.

— Кеча штатли, бугун штатсиз... Бунақада қачон ишлаймиз!

— Ишларингизни ўрганиб, ёрдам берамиз, деган ниятим бор.

— Мақсадга кўчинг.

— Меҳнаткашлардан тушаётган ариза ва шикоятлар билан танишсак.

— Чақимчилик бўлгандир-да? Ҳа, майли, танишсангиз танишаколинг. Бироқ айтиб қўяй, ҳеч ким сизга ёрдам бермайди. Ҳаммамиз бандмиз. Ўзингиз билганингизча кўриб чиқасиз.

Мен кўндим. Иш билан танишувимиз шу тариқа кўнгилсиз бошланди. Дастлабки танишув пайтидаёқ Чилонзор район ижроия комитетида меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларига расмиятчилик билан қаралаётгани маълум бўлди. Комитетда хат ва шикоятлар билан шуғулланиш вазифаси секретарь Шолохова ва бир инспекторга топшириб қўйилган экан. Аммо Шолохованинг бу ишга кўпинча «қўли тегмай» келаётганлиги сабабли ариза ва шикоятларни вақтида кўриб чиқиш, тегишли тадбирлар белгилаш қониқарсиз аҳволда.

Шу йилнинг 16 июнигача ижроия комитетга 1059 та шикоят ва ариза тушган эди. Шулардан 118 таси бўлимларда ҳануз аниқ натижасиз қолиб келмоқда. Жумладан, январь ойидан 2 та, мартдан 7, апрелдан 15, майдан 41, июндан 53 та хат бор. Хатлардан бири билан қизиқиб қолдик. Гражданка Сундеева 29 майда район ижроия комитетига боласини яслига жойлаштиришда ёрдам беришларини сўраб ариза топширган. Шу ариза «қанот боғлаб» ўшандан бери район ижроия комитети бўлимларида қўлма-қўл учиб юрибди. Мана, унинг айлана-айлана босган йўли.

Хат 9 июнь куни (орадан роппа-роса ўн кун ўтгач) ижроия комитетдан халқ маорифи бўлимининг секретари қўлига келиб тушди. 15 июнь куни мактабгача тарбия муассасалари билан шуғулланувчи комиссия ихтиёрига ҳал қилиш учун ўтказилди. Бу комиссия ҳам аризани «тездан» ҳал қилди-қўйди. Орадан бир неча кун ўтгач, қўшимча ҳужжатлар билан олиб келинг, деб хат эгаси қўлига тутқазилди. Расмиятчиликни қарангки, бечора Сундеева райижрокомга бир ой бўзчининг мокисидай қатнаб, ниҳоят, ўз хатининг асл нусхасига эга бўлди.

Бу ерда бизни шикоят ва хатларнинг бўлимларда кўп вақт ётиб қолиш сабаблари қизиқтирди. Ижроком ва унинг бўлимлари бир бинога, бир том тагига жойлашган. Бўлимлар орасидаги масофа 2—6 қадам келади, холос. Шунга қарамай, ариза ва шикоятлар бўлимларга 5—6 кунда чиқариб берилади. Масалан, Оқтепада турувчиларнинг коллектив бўлиб ёзган аризалари 4 кун, 9-январь кўчасида яшовчиларнинг аризаси 5 кун ва гражданка Шишкинанинг аризаси 8 кун деганда уй-жой бошқармасига кўриб чиқиш ва ҳал қилиш учун топширилган. Ваҳоланки, район уй-жой бошқармаси бошлиғи ўртоқ Олимова шикоят бўлимидан атиги тўрт қадам наридаги хонада ўтиради.

Чилонзор район ижроия комитетида расмиятчилик кўринишларидан бўлган яна бир ёмон одат бор. У ҳам бўлса, ариза ёки шикоят эгасига ҳурматсизликдир. Гап бундай. Шикоят эгаси қабулга чақирилади. У бир гал қабулга келмаса, бас, шикоят контролдан

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

олинади-да, чора кўрилган хатлар папкасига ташлаб юборилади. Масалан, Каримованинг январда, Кравченко, Левина ва Юмашовларнинг март ойида берган аризалари чақириққа келмади баҳонаси билан тўхтатиб қўйилган. Бундай мисолларни исталганча налаштириб ташлаш мумкин эди. Аммо қиссадан ҳисса чиқарсак ҳам бўлар.

Хўш, Чилонзор район ижроия комитетида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига нега бунчалик ёмон муносабатда бўлишаяпти? Гапни ошкора айтадиган бўлсак, хулоса шуки, ижроия комитети раиси Белоногов, унинг ўринбосари Рафиқов, секретари Шолохова ва бошқа раҳбар ўртоқлар давлат аҳамиятига эга бўлган ана шу муҳим ишни — аҳоли талаб ва эҳтиёжларини ўрганишни ўзибўларчиликка ташлаб қўйишган.

Партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларига ҳамиша сезгирлик билан қулоқ солиш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини синчиклаб ўрганиш, иложи борича тезроқ қондиришни неча марталаб уқтириб келмоқда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ариза ва шикоятларни қабул қилиш, чора кўриш принциплари ва муддатларини олдиндан белгилаб қўйган. Аммо Чилонзор район ижроия комитетида бу принциплар кўпинча бузилмоқда. Меҳнаткашлардан тушган хатлар муддатидан кечикиб, расмиятчилик билан, шунчаки йўлига қараб чиқилмоқда.

Хат — дил ойнаси, шикоят ва ариза — яхши тилак, умид номаси, кўнгил ифодаси. Хатга эътибор — халққа эътибор, деб бежиз айтишмайди. Бироқ, минг афсуски, баъзи жойларда гоҳо-гоҳо буни унутиб қўйишмоқда.

...Шундай қилиб, текшириш тугагач, яна ўртоқ Шолохова ҳузурида бўлдим.

— Аҳоли ариза ва шикоятларини қараб чиқишда сансалорлик бор экан.

— Ниятингизга етдингизми, бўпти. (У бу гапни қандайдир киноя ва истеҳзо билан аччиқ қилиб айтди). Кейинги гал бундай ишларга махсус рухсатнома билан келинг, ўртоқ штатсиз мухбир!

Хўп, бўлади, ўртоқ Шолохова! Ўз идорангиздаги папка-папка қоғозлар камлик қилаётган бўлса, номингизга битилган яна махсус рухсатномалар олиб боришимиз мумкин. Аммо бу билан аҳволни тузатиб бўлармикин? Ҳали сиз «ниятингизга етдингизми?» дедингиз. Йўқ, ҳали ниятимизга етмадик. Қачонки Чилонзор район ижроия комитетида меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига эътибор кучайтирилса, расмиятчилик буткул йўқотилса, шундагина ниятимизга етамиз. Ҳа, бизнинг ниятимиз, район меҳнаткашларининг нияти шу!

Х. КАЗАКОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

ЧАЙҚОВЧИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Ленин район райпишчеторгига қарашли 44-магазин мудири Г. А. Жаъфаров ва шу магазиннинг шофер-лотокчиси К. Ғафуржоновлар текин бойлик орттириш нияти билан магазинга келтирилган 42 килограмм иккинчи сорт ҳинд чойи ва 20 қоп унни М. Ҳожибоева, Р. Минязова, А. Қодиров, Ҳ. Ҳалилов каби чайқовчиларга фойдасига пуллайдилар. Чайқовчилар эса, бозорга чиқариб устама нарх билан сотиб турганларида қўлга тушадилар. Текин пул топиш кўйига тушган ана шу шахсларнинг кирдикорлари газетамизнинг шу йил, 15 июнь сонида босилган «Талваса» сарлавҳали фельетон-пьесада фош этилган эди.

Яқинда Октябрь район халқ судининг очиқ мажлисида юқорида номлари кўрсатилган чайқовчиларнинг жиноий ишлари кўрилди. Халқ суди уларни қилмишларига яраша жазога тортди. Жумладан, Г. А. Жаъфаров беш йил, К. Ғафуржонов тўрт йил, А. Қодиров, Ҳ. Ҳалиловлар икки йилдан озодликдан маҳрум қилиниб, уларнинг текин даромад йўли билан орттирган мол-мулклари давлат фойдасига мусодара қилинди.

М. Ҳожибоева ва Р. Минязовалар эса уч йил муддатга шартли ҳукм қилиндилар.

Шофёрлар сайли

Дам олиш куни. «Победа» маданият ва истироҳат боғининг соя-салқин хиёбонларида дам олувчилар суҳбат қуришиб ўтиришибди. Йўлка четларига стендлар ўрнатилган. 1-автобаза шофери С. Тошмуҳамедов, 2-троллейбус парки троллейбус ҳайдовчиси Х. Темирпўлатов, 2-трамвай парки вагон бошқарувчиси А. Андрюшенко ва бошқа ўртоқларнинг портретлари осиғлик турибди. Маданият ва истироҳат боғи бугун транспортимизнинг илғор ходимлари ихтиёрига топшириб қўйилган.

Боғ узра таралаётган музика бир зум тинди. Диктор бугунги шодиёна — шаҳар транспорти ходимларининг дам олиш куни бошланганлигини хабар қилади. Бугунги дам олиш кунида шофер ва трамвай, троллейбус ҳайдовчилари ўзаро тажриба алмашишади.

Яқинда «4-авариясиз ҳаракат учун» ўтказилган конкурсда шаҳримизнинг 35 автомобиль хўжалигидан 12 минг шофер қатнашди. Ҳозир конкурсда юқори натижаларга эришган хўжаликларга Тошкент шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилади. Шундай бўлди. 4-автопаркка қарашли 2-автоколонна коллективи конкурсда пешқадамликни қўлга киритиб, шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга эришди. 5-автобазага қарашли 1-автоколонна коллективи эса иккинчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Сайр давом этади. Радиоузелдан дилрабо куйлар таралиб турибди. Очиқ эстрадада Олмахон Ҳайитова ва созандалар. Улар шаҳар транспорти ходимлари учун маданий хизмат кўрсатишга келишган. Нарироқда автомашиналар кўриги бўлаяпти. Сайр қилувчилар 25 тонналик «МАЗ-200», йирик панеллар ташувчи «АТЗ-3,8», пахта ташишга мосланган «КАЗ-606» автомашиналарининг янги конструкцияларини қизиқиб кўздан кечирмоқдалар.

Ўтган дам олиш куни транспортчиларимиз яйраб ҳордиқ чиқаришди. Кеч тунда ҳамма яхши кайфият билан тарқалди.

И. ЮСУПОВ.
Қ. РАҲМАТОВ.

2-БЕТ, 30 ИЮЛЬ 1965 ЙИЛ.

ҲАЁТ МАЗМУНИ

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

Инсон табиатнинг энг олий маҳсулидир. Дунёда ундан азиз ва улуғ нарса йўқ. «Инсон ижтимоий муносабатлар мажмуидир» деган эди К. Маркс. Шунинг учун ҳам унинг ҳаёти маълум мақсадга, маълум ҳаётий проблемаларни ҳал қилишга қаратилган.

Маълумки, ҳар бир киши ўз олдига маълум мақсад, орзу-истак қўйган бўлади. Зотан, мақсадсиз маълум бир кизиқиш ёки интилишсиз киши бўлмаса керак. Киши мақсадига эришиш учун бутун умр бўйи тиришади, тинмай ҳаракат қилади. Лекин, шахс томонидан қўйилган мақсад унинг ўз ҳаёт мазмунини қай даражада тушунишига боғлиқдир.

Аммо, кишининг мақсади билан ҳаёт мазмунига бир хил маъно англатувчи тушунча деб қараш мутлақо нотўғридир. Агар ҳаёт мақсади — интилувчи маълум марра бўлса, ҳаёт мазмуни эса, маълум ижтимоий прогресс томонидан белгиланувчи ҳаётнинг объектив ахамият касб этишлигидир. Агар ҳаёт мазмуни шахс онгидан ташқарида, унга боғлиқ бўлмаган ҳолда яшаса, мақсад кишининг ўзи томонидан белгиланади. Ҳаёт мазмуни бироз кенгроқ маъно касб этувчи тушунча бўлиб, киши томонидан қўйиладиган мақсаднинг ўзи нима учун керак ва у нимага, хусусан шу мақсадга эришиш учун ҳаракат қилади, деган саволга жавоб беради.

Ҳар бир кишининг ҳаёт мазмуни шахснинг социал аҳволига, ғоявий-сиёсий, илмий-маданий савиясига ва меҳнат характерига қараб, турли хил формаларда юзага чиқаверишлиги мумкин. Ана шунга кўра, киши ўз ҳаёт мазмунини қандай тушунса, у шундай ҳаёт кечиради. Аммо ҳаёт мазмуни қайси бир кўринишда бўлмасин, барибир маълум ижтимоий проблеманинг ечилиши орқали белгиланади. Шу учун кишининг фаолияти ижтимоий прогрессга мос келган тақдирдагина, унинг ҳаёти маълум объектив мазмун касб этаолади.

Совет кишилари, асосан ўзларининг ҳаёт мазмунини жуда тўғри тушунадилар. Чунки, улар амалга ошириш учун курашаётган улуғ мақсад — коммунизм — ишчилар синфи ва бутун меҳнаткашлар оммасининг асрлар давомидаги бахтли ва порлоқ ҳаёт ҳақидаги улуғ орзуси, мақсад ва истакларини ўзида мужассамлаштирган энг прогрессив ижтимоий тузум сифатида ҳозирги замон тараққиётининг иқтисодий ривожланиш тенденциясига тўла мос келади.

Қаҳрамон совет халқи баланд руҳ ва зўр ғайрат билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлиги остида мамлакатимизда коммунистик жамият қуришнинг улуғвор программасини муваффақият билан амалга оширмоқда.

Совет кишиларининг фидокорона меҳнати туфайли севикли Ватанимиз борган сари равнақ топмоқда. Мамлакатимизда кун сайин янги-янги завод-фабрикалар, домна печлари ва электростанциялар қурилиб ишга тушмоқда, киши меҳнатини осонлаштирувчи ҳар хил янги машиналар кашф қилинмоқда. Партиямиз ва Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлиги туфайли халқимизнинг саноат моллари ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган эҳтиёжи қондирилмоқда. Совет кишилари учун янги ҳашаматли турар-жойлар, мактаб ва болалар боғчалари, касалхона, санаторийлар ва бошқа ҳордиқ чиқариш муассасалари қуриляпти.

Қисқа қилиб айтганда, кун сайин коммунизмнинг гўзал биноси қад кўтармоқда. Коммунизм иши, уни барпо қилиш эса совет халқининг ҳаётий эҳтиёжи, чинакам ҳаёт мазмуни бўлиб қолмоқда.

Коммунизм меҳнаткаш халқ оммасининг энг гўзал умид ва орзуларини ўзида мужассамлаштирган, инсониятнинг энг олий идеали сифатида узоқ синфий кураш процессида вужудга келади. Коммунизм — шахснинг ҳар томонлама ва гармоник камол топишини, қобилият ва талантини гуллатувчи, унинг борган сари ошаётган турли хил эҳтиёжларини тўла равишда таъмин қилишини ўзининг олий мақсади деб билувчи энг адолатли ва етук ижтимоий тузумдир. Коммунизм — тинчликдир. У кишиларни тўхтовсиз қонли урушларнинг даҳшатидан қутқазувчи, дунёда абадий тинчлик ва бутун инсониятнинг равнақига олиб келувчи жамиятдир.

Совет давлати бу улуғ программани бажариш билан кишиларнинг ўсиб бораётган моддий ва маиший эҳтиёжларини тўла ва мукаммал равишда қондириш ва улар учун энг яхши ҳаёт қулайликларини вужудга келтиришнинг ёрқин намунасини бутун дунё халқлари олдида яна бир марта намойиш қилади.

Инсоният тарихида шу вақтга қадар бир қанча жамиятлар, ижтимоий тузумлар ҳукм суриб ўтган. Лекин, улардан биронтаси ҳам ўз олдига бундай фазилатли инсоний мақсадни қўйган эмас. Агар синфий жамиятларда меҳнат аҳли қул бўлиб, ишлаб чиқариш қўшимча қиммат яратишга, меҳнаткаш халқ оммасини эзиш ва талаш асосида ҳукмрон синфларнинг бойишини таъмин қилишга қаратилган бўлса, коммунизм даврида биринчи ўринга инсон, унинг турли хил эҳтиёжлари, бахт-саодати қўйилади.

Коммунизм иши, уни барпо қилиш ҳозирги кунда ҳар бир онгли совет кишисининг олий мақсади, ҳаётининг бош мазмуни бўлиб қолмоқда.

Коммунистик ғоявийлик, коммунизм ишига садоқат кўр-кўрона унга содиқ бўлишни эмас, балки коммунистик жамиятни барпо этишда айни ана шундай қаҳрамонона меҳнат қилишни, кишининг фикри-зикри, бутун вужуди, унинг амалий иши билан бир бўлишини кўзда тутади.

Коммунизм ишига садоқат, социалистик Ватанга, социализм мамлакатларига муҳаббат — социалистик жамият аъзоларининг энг олий ахлоқ принципларидан бири бўлиб қолмоқда. Айниқса, бу принцип коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган умумхалқ ҳаракатида ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашувчилар ўқишда ҳам, ишда ҳам олдинги сафда бўлишни, оила турмушини ҳам коммунистчасига қуришни, ўз болаларини коммунистик жамият кишисига хос характерда тарбиялашни ўзларининг олий мақсади қилиб қўйганлар. Илғор коммунистик бригадалар ҳаракати қатнашчилари ўзларининг бутун ақли, куч ва билимини умумхалқ коммунизм қурилиши иши учун сарф қилмоқдалар.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда коммунистик меҳнат бригадаси шарафли номини олишдек умумхалқ ҳаракатида 27 миллионга яқин, Ўзбекистонда эса 500 мингга яқин киши иштирок қилмоқда.

Бу кишилар бизнинг машъалларимиз, жамиятимизнинг гулларидир. Улар қаерда бўлмасин, қайси бир соҳада ишламасин, барча кишиларга ҳақиқий озодлик ва бахт-саодат бахш этувчи коммунизм жамиятини қуриш ишида актив қатнашишни ўзларининг чинакам ҳаёт мазмуни деб тушунадилар.

Лекин, ҳали эскилик сарқитларидан тўла озод бўлмаган баъзи бир кишилар борки, улар коммунистик қурилишнинг маълум соҳасида ишлаётган бўлсалар ҳам, ўзларининг ўй ва фикрларини, бутун кучини, қайси бир йўл билан бўлмасин мол-мулк тўплашга, ўзининг маиший ҳузур қилиши учун турли хил ҳаёт қулайликларини яратишга сарф киладилар. Бундай кишилар ўзларининг очкўз нафси йўлида ўз виждонини сотишга, ҳар хил разил ишлар қилишга тайёрдирлар. Давлат мулкига хиёнат қилиш, порахўрлик, олибсотарлик ва шу каби совет кишиларига ёт бўлган ярамас ишлар билан шуғулланадилар.

Ўзининг ҳаёт мазмунини фақат пул, мол-дунёда деб билувчи кишиларнинг эҳтиёжи, интилиши жуда тор, ҳар тарафлама тараққий қилмаган бўлади.

Партиянинг XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1963 йилги июнь Пленуми кишилар онгидаги капиталистик сарқитларга, айниқса, давлат мулкига хиёнат қилувчиларга, порахўр, олибсотарларга, текинхўрлар ча ҳаёт кечирувчи муттаҳамларга қарши кескин кураш олиб боришни қаттиқ талаб қилди. Совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш, уларнинг илмий савиясини янада ошириш ва коммунистик қурилиш ишига кўпроқ жалб қилишда Меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини ўстириш, эскилик сарқитларини бартараф қилиш алоҳида аҳамиятга эгадир.

Совет кишиларининг моддий ва маиший эҳтиёжларини тўла равишда қондириш учун жонажон партиямиз ва ҳукуматимиз томонидан килинаётган кундалик ғамхўрлик, шубҳасиз, уларни онгли, ўз ҳаёт мазмуни ва мақсадини тўғри англовчи, юксак ахлоқли коммунизм жамияти қурувчилари қилиб тарбиялашдаги асосий омиллардан бири бўлиб ҳисобланади.

И. ЖУМАБОЕВ,
фалсафа фанлари кандидати.

СЎЛИМ ОРОМГОҲ

Дарё ёқалаб кетган йўл баландликка кўтарилади. Тоғ шабадаси ором бериб эсади. Икки тоғ ўртасидан оқиб тушаётган Кўксув дарёси шовуллайди, тошлар ичидан отилаётган шалолалар гувиллайди, атроф-теваракдаги боғ-роғларда қушлар турли нағмада тинимсиз сайрайди.

Кўксувнинг ана шу сўлим қирғоғидаги ажойиб боғга «Бурчмулла» дам олиш уйи жойлашган. Нақшли темир дарвозадан ичкари киришингиз билан анвойи гулларнинг муаттар ҳиди димоғингизни чоғ қилиб юборади. Қизил қум ётқизилган йўлкалар четида турли мевали дарахтлар, ҳар хил гуллар ўсиб ётибди. Кичик-кичик фонтанлардан тизиллаб отилаётган сувларнинг майда укпари қуёшнинг нурида ялт-ялт ёнади.

Айланма зиналардан пастликка тушдик. пастликдаги бинолар дов-дарахтлар қўйнида оқариб кўринади. Бу, дам олиш уйига келганларнинг ширин оромгоҳи бўлади. 8 та палатада 250 дан ортиқ меҳнаткаш ҳордиқ чиқармоқда.

Дам олиш уйининг директори ўртоқ Абдукарим Тошмуҳамедов бизга бу истироҳатгоҳ ҳақида гапириб берди.

— Дам олиш уйининг ҳавоси сизларга ҳам ёққан бўлса керак, — деди у. — Бу оромгоҳда дам олиш учун ҳар йили мамлакатимизнинг турли томонларидан кўплаб кишилар келади. Уларнинг маданий ҳам кўнгилли дам олишларини яхши ташкил этишга бутун коллективимиз жонкуярлик билан қарайди. Бунинг учун бизда кенг шароит мавжуд. Марҳамат, имкониятларимиз билан танишинглар.

Дам олиш уйининг катта майдони ўртасида шовиллаб фонтан отилиб туради. Атрофга қўйилган атласранг скамейкалар дам олувчилар билан гавжум. Бу ерда кинотеатр зали ҳам бор. Дам олувчиларга ҳар икки кунда янги фильмлар кўрсатилади.

— Биз дам олувчиларга яхши хизмат қилиш учун бутун кучимизни сарфлаб ишлаяпмиз, дейди дам олиш уйининг ходими ўртоқ М. Олимжонов. — Мавсум бошланиши билан дам олиш уйида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этдик. Бу тўгарак машғулотлари ўзбек ва рус тилларида олиб борилади. Шунингдек, бизда танца ва рақкосалар тўгараклари иши хам намунали йўлга қўйилган. Дам олиш уйининг радиоузелидан концерт бериб турилади. Махсус концерт зали ҳам бор.

Дам олувчиларга ошпаз Носир Мўминов ширин-шакар таомлар тайёрлаб бермоқда. Овқатлар сифатли ва мазали бўлгани учун ҳам ошхонанинг «Шикоят ва таклифлар» дафтарига илиқ, самимий миннатдорчилик сўзлари битилган.

Шу кунларда дам олиш уйида ленинободлик Ҳамид Тўраков, кўқонлик Мария Слезовская, тошкентлик Пётр Токарев, бухоролик Хайрум Носиров, мирзачўллик Хурсанд Шералиева каби меҳнаткашлар маданий ва кўнгилли дам олмоқдалар.

— Бу йилги мавсум охиригача дам олиш уйимизда мингдан ортиқ меҳнаткаш ҳордиқ чиқаради, — дейди ўртоқ А. Тошмухамедов.

Ҳа, тоғлар қучоғидаги хушманзара дам олиш уйида меҳнаткашлар ёз гаштини суриб, кўнгилли ва мазмунли дам олмоқдалар.

У. САЛОҲИДДИНОВ,
Тўлқин РАСУЛЕВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ТАЙЁРМИСИЗ?

ҒАМХЎРЛИК

Илмий бўлим мудири ўртоқ Шоюсупов ГЭС директори олдига хурсанд кайфиятда кириб келди.

— Александр Иванович, ўқув йилини якунлаб бўлдик,— деди у. — Энди мактаб ремонти, болаларнинг ёзги дам олиши ҳақида гаплашиб олсак...

— Жуда соз,— деди хурсанд бўлиб ГЭС директори ўртоқ Трошченко. — Ремонтни эртагаёқ бошлаймиз, мактабда лагерь очамиз. Қандай ёрдам керак бўлса, марҳамат, биз тайёрмиз...

Оржоникидзе районидаги 7-саккиз йиллик мактабга Қодирё ГЭСнинг қилаётган оталик ғамхўрлигидан барча ўқитувчи ва ота-оналар мамнун. ГЭС раҳбарлари, айниқса, мактабни янги ўқув йилига тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор беришди. Мактаб ремонти учун минг сўмдан ортиқ пул ажратилди. Июнь ойининг биринчи ярмидаёқ мактаб зали, синфхоналар, парта, стол, стул ва бошқа инвентарлар тўла ремонтдан чиқарилди.

Бундан ташқари, оталиқ ёрдами билан мактаб учун уч хонадан иборат устахона қурилди. Устахона керакли станоклар ва асбоб-ускуналар билан таъминланди. Мактаб янги ўқув йилига тайёргарликни районда биринчилар қатори тугаллади.

Мактаб территорияси кенг, салқин боғдан иборат. Ҳозир бу боғда қувноқ болаларнинг шўх овози янграб эшитилмоқда. ГЭС касаба союз ташкилотининг ёрдами билан боғда лагерь очилган. Ўқувчиларнинг ёзни соз ва кўнгилли ўтказишлари учун ҳамма шароит яратиб берилган. ГЭС лагерь учун ҳам минг сўмдан ортиқ маблағ сарфлади.

Лагерда расм, моҳир қўллар ва спорт тўгараклари ишлаб турибди. Тарбиячилардан Ф. Собитова, Т. Циганова, Ф. Матишовалар болалар атрофида парвона. Улар ўқувчиларни фақат дам олдиришгина эмас, онгли, маданиятли қилиб тарбиялаш ва жисмоний жиҳатдан чиниқтириш масаласига алоҳида эътибор беришяпти.

Лагерда дам олаётган ўқувчилар тез-тез саёҳат ва экскурсияга ҳам бориб туришибди. Яқинда Қодирё ГЭСига уюштирилган экскурсия болаларда катта таассурот қолдирди.

Киши ҳавасини келтирувчи оромгоҳ лагерда қувнаб дам олаётган ўқувчилар янги ўқув йилида янги куч ва янги ғайрат билан мактаб қучоғига кириб келадилар.

К. МУҲАМЕДОВ.

ЕР КУРРАСИДА

ЖИПСЛИК — ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИНИНГ ШИОРИ

ТИНЧЛИК, МИЛЛИЙ МУСТАҚИЛЛИК ВА ЁППАСИГА ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН КУРАШГА БАҒИШЛАНГАН ЖАҲОН КОНГРЕССИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Барча холис ният кишиларининг бирлиги, тинчликсевар кучларнинг мустаҳкам жипслиги — империализмга қарши, тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун курашда эришиладиган муваффақиятнинг гаровидир. Тинчлик тарафдорларининг Хельсинкидаги Жаҳон конгрессига 98 мамлакатдан келган вакиллар шундай хулоса чиқардилар. Бу хулосани Ўзбекистон меҳнаткашлари қизғин қувватладилар. Улар шу кунларда Латин Америкасининг бир қанча мамлакатларидан, АҚШ ва Австралиядан келиб, Хельсинкидаги форумда қатнашган вакилларни меҳмон қилиб кутиб олиб, конгресс қарорлари билан ўзларининг бирдам эканликларини яна зўр куч билан намойиш қилмоқдалар.

Тошкент жамоатчилиги вакилларининг чет эллардан келган меҳмонлар иштирокида 27 июль кечқурун ўтказган оммавий митинги тинчлик тарафдорларининг сафлари жипслашиб бораётганлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Медицина фанлари доктори, Ленин мукофоти лауреати Р. Қ. Исломбеков, Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводининг мастери С. Мирзаахмедов, республика Фанлари академиясининг корреспондент-аъзоси С. Х. Сирожиддинов, «Таштекстильмаш» заводининг конструктори С. Нурматов митингда сўзга чиқиб, Тошкент шаҳри ва бутун Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳис-туйғулари ва фикрларини ифодаладилар. Улар Вьетнамда, Доминикана Республикасида уруш қилаётган, планетамизнинг бошқа қисмларида одамларни қираётган Америка агрессорларига ва уларнинг малайларига лаънатлар ўқидилар. Нотиқлар тинчлик тарафдорларининг тўхтовсиз ўсиб бораётган ҳаракати бу хатарли иғвогарликларга чек қўяди, янги жаҳон уруши оловини ёқувчиларни жиловлайди, деб ишонч билдирдилар. Улар Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан гапириб, конгресс қарорларини қизғин табрикладилар, чет эл мамлакатларининг халқларига халқаро кескинликни юмшатиш учун олиб борилаётган курашда янги муваффақиятлар тиладилар.

Конгрессда қатнашган совет делегациясининг аъзоси, Тинчликни ҳимоя қилиш Ўзбекистон республика комитетининг раиси М. А. Зоҳидов миллион-миллион холис ниятли кишилар янги жаҳон урушининг олдини олишга маҳкам бел боғлаганликларини акс эттирган конгресснинг иши тўғрисида митингда тўпланганларга гапириб берди. Конгресс ўзининг махсус қабул қилган резолюциясида Қўшма Штатларнинг Вьетнам халқига қарши қилаётган агрессиясини дарҳол тўхтатишни талаб этганлиги тўғрисидаги хабарни залдагилар қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

Панама делегати Альберто Кальво митингда ёрқин нутқ сўзлади. У, Латин Америкаси мамлакатларида миллий оздлик ҳаракати барқ уриб юксалаётганлиги ҳақида гапириб, бу ҳаракат тинчлик учун кураш билан чамбарчас боғланганлигини уқтириб ўтди. Биз, деди Панама вакили, инсоният олдида турган проблемалар мураккаблигини биламиз. Лекин биз буюк совет халқининг актив иштироки билан бу проблемалар албатта ҳал қилинишини ҳам биламиз. Биз бу ерда, Ўзбекистонда, совет кишилари бахтиёр бўлиб яшаётганликларини кўрдик ва уларга тинчлик нима учун шу қадар қадрли эканлигини тағин ҳам чуқурроқ англадик.

Австралия касаба союз арбоби Нил Кейн, Тинчликни ҳимоя қилиш Мексика комитетининг аъзоси Долорес де Леон ва конгрессда қатнашган Америка делегациясининг аъзоси доктор Вильям Говард Мелиш қизғин табрик сўзлари билан Ўзбекистон ва бутун Совет Иттифоқи меҳнаткашларига мурожаат қилдилар. Уларнинг ҳаммаси тинчлик тарафдорларининг сафларини янада жипслаштириш муҳимлигини таъкидладилар.

Митинг қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда тинчлик, миллий мустақиллик ва ёппасига қуролсизланиш учун курашга бағишланган Жаҳон когрессининг қарорлари қизғин маъқулланди. (ЎзТАГ).

БЕЛЬГИЯДА ЯНГИ ҲУКУМАТ ТУЗИЛДИ

БРЮССЕЛЬ, 28 июль. (ТАСС). Кеча кечқурун бу ерда Бельгиянинг янги ҳукумати тузилганлиги эълон қилинди. Социал-христиан партиясининг раиси Пьер Армель ҳукуматнинг раиси бўлиб қолди.

Олдинги ҳукумат каби янги ҳукумат ҳам коалицион ҳукуматдир. Янги ҳукумат составига икки партиянинг — социалистик партия ва социал-христиан партиясининг вакиллари кирди.

Лефевр ҳукумати 23 майдаги сайловлардан кейин парламентда ўзининг кўп ўрнини йўқотиб, истеъфо берганидан кейин бошланган ҳукумат танглиги 64 кун давом этганидан кейингина мана шу янги ҳукуматни тузишга муваффақ бўлинди.

Пьер Армель ҳукуматининг аъзолари бугун қасамёд қилишлари керак. Эртага бу ҳукумат парламентга тақдим этилади.

ОҚ ХАЛАТЛИ ҚОТИЛЛАР

БОНН, 28 июль. (ТАСС). Франкфурт Майндаги прокуратура органларининг берган хабарида айтилишича, яқинда Ғарбий Германия полицияси собиқ нацист врач Адольф Кауфманни қамоққа олди. Гитлеризм ҳукмронлик қилган йилларда Кауфман Мюнхенда «Т-4» программасини амалга ошириш билан шуғулланувчи махфий ташкилот бўлимларидан бирига раҳбарлик қилган. Ақли расо бўлмаган одамларни кўплаб қириш учун нацистлар томонидан тузилган программага «Т-4» деб шартли ном берилган эди. Нацистлар ўз душманларидан бирор кимсани йўқ қилмоқчи бўлсалар, уни, шунингдек жуда соғлом кишиларни ҳам ақли расо бўлмаган кишилар категориясига қўшиб қўя берар эдилар. Кауфман — ўтмишда нацистларнинг мана шу мудҳиш кампаниясида энг актив қатнашган шахсларнинг бири. Гитлерчилар Германиясидаги касалхоналарда «Т-4» программасини амалга ошириш натижасида 100 мингга яқин киши қириб ташланган эди.

Франкфурт прокурори Варло маълум қилдики, Кауфман ва унинг шериклари устидан кузда суд ўтказилади. Собиқ врачлар Рейнгольд Форберг, Дитрих Алерс, Георг Ренно, Генрих Бунке, Аквилин Ульрих, Курт Борм ва Клаус Эндрувейтлар ҳам Кауфман билан бирга суд олдида жавоб берадилар.

АТОМ ПОРТЛОВИНИНГ ҚУРБОНЛАРИ

ТОКИО, (ТАСС). Хиросимада бундан 20 йил муқаддам атом бомбаси портлаганлигини бошидан кечирган аёлларнинг бир группаси радиация оқибатлари натижасида болалар бетоб бўлаётганлиги сабабли ҳукуматдан ёрдам кўрсатишни талаб қилди.

Бу талаб атом бомба портлашини бошидан кечирган оналар жамиятининг Хиросимада очилган йиғилишда айтилди. Бу жамият шаҳардаги хотин-қизлар ва жамоатчилик ташкилотларининг ташаббуси билан шу йил баҳорда тузилган эди.

Йиғилишда сўзга чиққанлар Хиросимада ва Нагасакида атом бомба портлатилганидан кейин туғилган болаларнинг кўпи соғлом эмаслигини ва уларнинг ақлий ривожланиши ўз тенгдошлариникидан анча орқада қолаётганлигини айтдилар.

АМЕРИКАНИНГ 412 САМОЛЁТИ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, (ТАСС). Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасига катта-катта группа бўлиб бостириб кириб, мамлакатнинг шимолий қисмида аҳоли зич жойлашган Ха-Тай районларини (илгариги Ха-Донг ва Сон-Тай вилоятларини) ҳамда саноат маркази бўлган Вьет-Трини (Фу-Тхо вилояти) бомбардимон қилдилар, дейилади Вьетнам информация агентлигининг хабарида.

Вьетнам халқ армиясининг ҳаво мудофаа қисмлари душманнинг 6 та самолётини уриб туширди. Американинг уч учувчиси асир қилиб олинди.

Шундай қилиб, 1964 йилнинг август ойидан бери Вьетнам Демократик Республикаси территориясининг тепасида Американинг 412 самолёти уриб туширилди.

ЯНА ҚАРОҚЧИЛАРЧА ҲУЖУМ

ХАНОЙ, 28 июль. (ТАСС). Америка 7-флотининг авианосларида ҳамда Жанубий Вьетнамдаги ва Таиланддаги базаларда жойлашган Америка самолётлари 26 июлда Вьетнам Демократик Республикасининг осмон чегарасини бузиб ўтиб, Нинь-Бинь, Тхань-Хоа, Нге-Ан, Ха-Тинь ва Куанг-Бинь вилоятларида аҳоли зич жойлашган районларни ва саноат объектларини ўққа тутди ва бомбардимон қилди, дейилади Вьетнам информация агентлигининг хабарида. Худди шу куни Америка самолётлари Донг-Хой, Лай-Тяу шаҳарларини ва Дьен-Бьен-Фу—районини бомбардимон қилди.

Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасининг территориясига яна бандитларча ҳужум қилганлиги муносабати билан Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси қатъий норозилик билдирди ҳамда Қўшма Штатлар ҳукуматидан агрессияни тўхтатишни ва Вьетнамга бағишланган 1954 йилги Женева битимларига риоя қилишни талаб этди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ПАРТИЗАНЛАРИ ЖАСОРАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 28 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги хабар беради: партизанлар отряди Сайгондан 120 миля ғарбда кеча Жанубий Вьетнам қўшинларининг бир бўлинмасига ҳужум қилди.

Шу куни Жанубий Вьетнам ватанпарварлари Чу-Лай ҳарбий базаси районида патруллик қилиб юрган Америка денгиз пиёда қўшинларининг бир отрядига ҳужум қилдилар.

«УМУМИЙ БОЗОР» БАРБОД БЎЛИШ ХАВФИ ОСТИДА ТУРИБДИ

БРЮССЕЛЬ, 28 июль. (ТАСС). «Умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатларнинг министрлар кенгаши кеча бу ерда ўзининг икки кунлик сессиясини тамомлади. Министрлар кенгаши сиёсий характердаги бирон қарорни қабул қилишга муваффақ бўлаолмади. Кенгаш ишининг иккинчи куни савдо ва тарифлар тўғрисидаги бош битим доирасида таможня тарифларини камайтириш тўғрисида Женевада ўтказиладиган музокаралар, Нигерия, Марокаш ва Тунисни «Умумий бозор»га қўшиш тўғрисидаги музокаралар ва бошқа шулар каби масалаларни муҳокама қилишга бағишланди.

«Умумий бозор»га тааллуқли доиралардан олинган хабарларга қараганда, министрлар кенгашининг сессиясида олиб борилган ҳамма музокараларнинг мазмуни Францияга маълум қилинади. Франциядан Европа иқтисодий ҳамжамияти органларининг ишига қилинаётган бойкотни тўхтатиш яна илтимос қилинади. Бироқ, Европа иқтисодий ҳамжамиятининг танглигини бартараф қилиш мумкинлигига, СЕАТО «умумий бозор» раҳбарларида ҳам ишонч йўқ. Бу танглики 1965 йилнинг охири — 1966 йилнинг бошланишидан олдин ҳал қилиб бўлмайди, деган гаплар ҳозир пайдо бўлиб қолди. Европа иқтисодий ҳамжамияти кенгашининг сессиялари Франциянинг иштирокисиз ўтказилиши Европа иқтисодий ҳамжамияти қатнашчиларининг баъзиларини алоҳида ташвишга солмоқда. Жумладан, Бельгия ташқи ишлар министри Спаак шу тўғрида гапириб, бундай сессиялар ўтказиш «ҳозирги танглик шароитида қалтис иш қилиш» бўлади, деди. Спаак Францияга қарши «хатарли чоралар» кўриш яхши бўлмайди, деб ўз шерикларини огоҳлантирди.

Лекин Франциянинг ҳамма шериклари ҳам бундай келишувчилик йўлини тутаётгани йўқ. Чунончи, Ғарбий Германия делегациясининг талабига биноан, кенгаш ўзининг навбатдаги сессиясини шу йил октябрда ўтказишга ва бу сессияни савдо ва тарифлар тўғрисидаги бош битим доирасида олиб бориладиган тайёргарликларга бағишлашга қарор қилди. Бельгия ва Люксембург сессияларни Франциянинг иштирокисиз ўтказишни давом эттиришга ҳали розилик берганлари йўқ. Бу ҳол «Умумий бозор»да ишнинг «пачаваланиши» кучайиб бораётганлигини кўрсатмаётганмикин?

Америка самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг аҳоли яшайдиган пунктлари узра қароқчиларча ҳужум қилиб турар-жойларни вайрон қилмоқдалар. Суратда: маъюс ўтирган бу бола бундан бир неча кун илгари ўз ота-онаси билан шу вайрон бўлган уйда истиқомат қиларди.

В. Соболев фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

Бу сурат Мексиканинг пойтахти Мехико шаҳри чеккасида олинган. «Камбағаллар зонаси» деб аталаётган бу жойда уч минг киши яшайди. Уларнинг барчаси чиндан ҳам оч ва камбағал. Ишсиз дарбадар бўлиб юришади. Эрлар беиш бўлгач, болаларни ким боқади? Аёллар шуни ўйлаб ҳар кимларнинг уйида кир-чирларини ювиб бир бурда нон учун ишламоқдалар.

(ТАСС фотохроникаси).

ТОШКЕНТДА ФЕСТИВАЛЬ САДОСИ

Яқинда ўз ишини тамомлагач тўртинчи халқаро кинофестиваль тўлқини Тошкентда ҳам давом этди. Бу тўлқинни таниқли Ғарбий германиялик кино актёр, ажойиб совет разведкачиси Зорге образини яратган ва фестивалда мукофот олган санъаткор Томас Хольфман ўзи билан бирга олиб келди. У билан бўлган томошабинлар учрашуви ғоят қизғин ва самимий ўтди. Кейин, Тошкентимизга бирин-кетин Ҳиндистон, Англия, Мўғулистон, Чехославакия, Румыния кинематографлари фестивалда қатнашиб, мукофот олган, фестиваль программасига кирмаса ҳам, томошабинларнинг юқори баҳосига сазовор бўлган фильмларини олиб келишди.

Тошкентнинг ишчи клубларида, маданият ва истироҳат боғларида. Санъат саройида Чехославакия ва Болгария, Ҳиндистон ва Арабистон, Англия ва Италия, Болгария ва бошқа мамлакатларнинг фильмлари намойиш қилинди. Фестиваль қатнашчилари пойтахт меҳнаткашлари, Чирчиқ кимёгарлари, Олмалиқ кончилари, «Политотдел» колхозчилари билан қизғин ва самимий учрашувлар ўтказдилар. Ажойиб фильмларини намойиш қилдилар, серқуёш Ўзбекистондан олган унутилмас таассуротларни сўзлаб бердилар.

Фестиваль очиладиган куни айниқса, «Ўзбекфильм»да катта тантана бўлди. Бу ерга фестиваль қатнашчилари келишди. Ўзбекистон кинематографлари ўз ҳамкасбларини қизғин муборакбод қилдилар, суҳбатлашдилар. Меҳмонларга қисқа метражли фильмлар, шунингдек, «Сен етим эмассан», «Улуғбек юлдузи» картиналаридан парчалар кўрсатилди. Меҳмонлар ўз ватанларида кино санъатининг аҳволи ва ҳозирги даврда режиссёр, оператор, сценаристлар олдида турган олижаноб вазифалар ҳақида, Москвадаги халқаро фестивалда олган унутилмас таассуротлари тўғрисида тўлиб-тошиб сўзладилар. Жаҳондаги 67 мамлакатдан келган вакиллар икки ҳафта мобайнида Москвада ўз санъатларининг гулини намойиш қилиб, фестиваль совруниларини, турли оммавий ташкилотларнинг мукофотларини ва энг муҳими синчков Москва томошабинларининг одилона баҳосини олишга муяссар бўлдилар.

Тошкентда фестиваль фильмлари кўриги таниқли продюсер, кино режиссёр ва артист Раж Капурнинг «Сангам» деган икки серияли рангли фильмини намойиш қилиш билан бошланди. Атоқли режиссёр бу янги асарида инсон қалбининг гўзаллигини, софдил ошиқларнинг кўҳлик ҳатти-ҳаракатларини, бир-бирларига меҳрибон, оқибатли эканликларини, иффатли маъшуқанинг латофатини кўрсатишга жазм қилган. Фильмда иштирок этган артистларнинг (Раж Капурнинг ўзи учувчи ҳинд йигити Сандор ролини ўйнайди) ёқимлилиги, жозибадорлиги, инсоний туйғуларни изҳор қилишдаги самимийлиги томошабинни тўрт соат давомида мафтун қилиб туради. Ҳусусан, «Дайди», «Жаноб 420» фильмларига ёзган ёқимли музикалари билан шарқ халқларида айниқса яхши таассурот қолдирган композитор Жайкишинан яратган ашула, мелодия, дуэтлар бутун фильмга мусиқилик ва завқ бағишлаган. Фильмда айниқса операторларнинг санъати эътиборни жалб қилади. Ҳиндистон, Франция, Бельгия ва бошқа мамлакатларнинг энг сўлим жойларида олинган съёмкалар рангли кадрларга ниҳоятда аниқ, тиниқ ва жозибали муҳр этилган. Фильм бошланишида уч юрак рамзи кўринади. Бу эса, гўзал бир маҳбуба ва унга ошиқ бўлган икки дўстнинг қалбидир. Яна САН ГАМ дарёлари келиб, бир-бирлари билан туташиб, яхлит «Сангам» пайдо бўлади. Бу эса, яхши ниятли кишиларнинг қовушишига ишорат эди.

Томошабинлар Раж Капурни зўр ҳурмат билан олқишлайдилар, унга гуллар тақдим этадилар. Раж эса уларнинг жўшқин ҳиссиётларига жавобан илиқ нутқ сўзлаб, миннатдорчилик изҳор қилади.

Ҳиндистон делегациясининг иккинчи бир аъзоси ёш кино актёр Сушил Кумар шарафига ҳам самимий олқишлар узоқ вақтгача тинмади. Яқиндагина Тошкент экранларида кўрсатилган «Чангдаги гул» фильмида Равшан ролини ўйнаган бу йигит фестиваль программасидаги «Дўстлик» деган фильмнинг бош қаҳрамони образини яратган эди. Тошкент тўқимачилари билан бўлган учрашувда комбинат ишчилари бу ёш санъаткорга ўзларининг миннатдорчиликларини изҳор қилди.

Хуллас, ҳар бир мамлакатнинг делегацияси қаерда бўлмасин, томошабинлар ва кино ходимларининг ҳурматида ва иззатида бўлди.

Инглиз, араб, румин, болгар фильмларининг кўриги ҳам қизиқарли ўтди.

Чирчиқ кимёгарлари Чехословакия кинематографларининг «Суиқасд» деган кенг экранли бадиий фильмини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Москва фестивалида олтин мукофот олган бу асар жуда катта ижтимоий ва сиёсий темани кўтариб чиқади. Асар йилдан-йилга ривожланиб бораётган Чехословак кинематографиясининг янги муваффақияти эди. Фильм урушга қарши бўлиб, босқинчиларнинг ёвузликларини рўй-рост очиб беришда ва кишиларни тинчлик учун курашга чорлашда муҳим роль ўйнайди. Фильм сценаристи ва режиссёри Иржи Саквенс ёшлигида чехословак ватанпарварларига кўмаклашган ва босқинчиларни ватан тупроғидан ҳайдаб чиқаришда жасорат кўрсатган эди. У чехословак ёзувчиси Думан Гамшикнинг «Гейдрихга аталган бомба» повестини ўқиб, кино драматурглардан Мирослав Пабер ва Камил Пикса ҳамкорлигида сценарий ёзиб, постановка қилади. Оператор Рудольф Милич билан биргаликда мазкур фильмдаги ҳар бир воқеанинг ҳаётда қандай бўлган бўлса, шундайлигича кўрсатиш учун жуда кўп йўлларни излайди.

«Суиқасд» фильми ватанни поймол қилган шафқатсиз зўравонни йўқ қилиб, ҳар қандай даҳшатли қийноқларга ҳам чидаб, ҳақ йўлда мардона ҳалок бўлган кишилар ҳақидаги реалистик қиссадир. Гарчи лондонлик қасоскорлар якка террор услубини қўллаб, фашист йиртқични ҳалок этиб, бунинг оқибатида кўплаб бегуноҳ кишиларнинг қирилиб кетишига баҳона топиб берган бўлсалар ҳам, бу ҳаракат оддий кишиларнинг зулм ва зўравонлик сиёсатига қарши оташин норозилигининг ифодаси эди. Фильм ана шу ҳақиқатни ғоят реалистик услубда талқин қила олган.

Биз делегацияларнинг аъзолари билан бирга қаерда бўлмайлик, томошабинлар санъаткорларни зўр самимият билан кутиб олдилар ва уларни серқуёш Ўзбекистонга яна янги фильмлар билан келишга чорладилар.

Ўзбекистон кинематография ходимлари союзи ва киносанъати пропагандаси бюроси ташкил этган бу кўриклар Ўзбекистон меҳнаткашларининг жаҳон киносанъати асарлари билан қисман танишишига имкон берди.

Маҳмуд ЯҲЁЕВ.

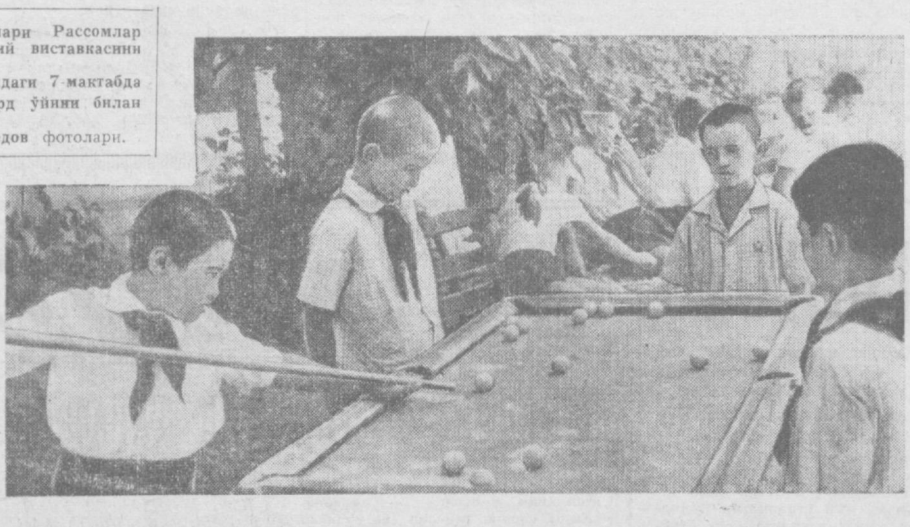

Суратда (чапда): санъат шинавандалари Рассомлар союзида очилган Қосим Мирзараҳимов ижодий виставкасини томоша қилмоқдалар.

Суратда (ўнгда): Оржоникидзе районидаги 7-мактабда очилган пионерлар лагерида болалар биллиард ўйини билан машғул.

А. Абалян ва К. Муҳаммедов фотолари.

ГАЗЕТХОНЛАР ХАТЛАРИДАН

Оржоникидзе район маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари «Маданият» колхози пахтакорлари ҳузурига меҳмон бўлиб келишди. М. Ризаева, С. Жалилова, Б. Мавлонов, М. Мирҳамидов ва бошқаларнинг шўх рақслари ва қўшиқларидан колхозчилар мамнун бўлди.

С. МАХОВ.

Янгийўл районидаги Шўралисой қишлоқ советида янги кутубхона иш бошлади. Олти хонали кутубхона фондида ҳозир 2 мингдан зиёд адабиётлар бор.

Ш. РАЖАБОВ.

Охунбобоев номли колхоз аъзолари янги фильм томоша қилиш учун энди Оққўрғонга қатнаб юришмайди. Қишлоқда 400 ўринли кинотеатр қурилиб фойдаланишга топширилди.

М. КАНЗАФАРОВ.

ҲАВАСКОР ҲАЙКАЛТАРОШ

Ўзбекистон Рассомлар союзида биринчи группа инвалиди ҳаваскор ҳайкалтарош Қосим Мирзараҳимовнинг ижодига бағишланган виставка очилди.

Ҳаваскор ҳайкалтарош бошқа санъаткорлардан катта фарқ қилади. Унинг иш услуби бутунлай бошқача. Чап қўли ҳаракат қилмайди, ўнг қўли ҳаракат қилса ҳам уч бармоғи ишлайди холос. Оёқлар ҳам ҳаракатсиз. Қосим аканинг энг биринчи ёрдамчиси — унинг меҳрибон онаси Рисолат биби. Рисолат биби ўғлининг ҳамма ишларида ёрдам бериб келмоқда.

Республика халқ ижоди уйи Қосим Мирзараҳимовни ўз оталиғига олган. Ҳайкалтарош Филип Иванович Грищенко унинг уйига ҳамиша келиб туради ва ҳайкал ясаш усулларини кўрсатиб, яқиндан ёрдам беради, ҳайкалтарошликда ишлатиладиган материаллар билан таништиради.

Мана шундай шароитда ўз касбини севган Қосим ака кейинги 4 йил ичида 12 ҳайкал ва 4 портрет тайёрлаган. Ўзининг нафислиги, ихчамлиги билан кишининг диққатини тортиб турган «Механизатор» портрети шулар жумласидандир. Ундан ташқари «Комсомол», «Аёл», «Қиз» портретлари, «Ленин ва бола», «Сут соғувчи қиз, «Бола ва кабутар» ҳайкаллари ҳам нафосат билан ишланган.

1962 йили область виставкасининг жюриси Қ. Мирзараҳимовни маданият ходимлари касаба союзи область комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Қосим Мирзараҳимов ҳозир янги асарлар устида иш олиб бормоқда.

Н. ОМОНОВА.

ҚАЛБ ТЎЛҚИНЛАРИ

УЧ ШЕЪР

АМУ

Худди менга ўхшаркансан,
Аму,
Оқишинг тўлқинли,
ўйинқароқ.
Қирғоқлар бетини ўпасан,
Қирғоқлар сочига сен тароқ.
Сув яхши,
сувдаги нур яхши,
Тўлқинлар ўйнашар
елкан-ла.
Бўйнингга осилдим
қучоқлаб,
Сен мени кўтардинг
елкангда.
Ҳаммаси галма-гал,
кел, энди
Сени мен кўтарай бошимга.
Шўхлигинг кўрдиму,
бағрингда
Қайтдим мен ўн саккиз
ёшимга.

ПИЧОҚ

Хева музейида бир пичоқ
кўрдим,
Йиллар ўтиб занглаган
сал-пал.
Пичоқнинг тиғида ўчмас доғ
кўрдим,
Аммо сақланибди сопидаги
ҳал.
Кўз ўнгимдан ўтади бир-бир:
...Хонлик даври..
Жаллод пичоғи...
Шу пичоқ-ла ўчгани аниқ
Қанча-қанча одам чироғи.
Ўйларимни чулғайди хаёл:
Одамлар яшаган асрлар,
Одамлар қурганлар қасрлар,
Одамлар қолдирган насллар!
Ўйларимни чулғайди хаёл:
Асрлар яшаган одамлар,
Улардан қолгандир аламлар,
Йўл юриш ва ҳориш —
қадамлар!
Ўйларимни чулғайди хаёл:
Одамлар асрлар яшаган,
Одамлар қуроллар ясаган.
Йиллар ўтган — ўша
қуроллар
Одамларга ҳужум бошлаган!
Одамлар ясаган пичоқлар
Санчилган одамлар кўксига.
...Музейда бир пичоқ —
кўксида доғлар
Машъум замонадан ўксиган.

НАСИҲАТ

Сендан аразласа гоҳида
ёринг,
Кўкрагингга босгил бошини.
Очиб ташла дилингда боринг
Ва бўйнингга ўра сочини.
Кетмоқ бўлса сендан
йироққа,
Йўлини тўс,
Йўлларига чиқ.
Дучор бўлсанг ҳамки
фироққа,
Кўксинг бўлсин оламдек
очиқ!
Қовоқ солса ҳамки гоҳида,
Жавоб бергин сен кулиб-
кулиб.
Бошга кўтар эркалаб жуда,
Кўксин исит сен қуёш бўлиб.
Аммо, кетса у сени ташлаб,
Орқасидан югурма асло.
Бағринг тилма кўзингни
ёшлаб,
Кетганига оҳ урма асло!

ТЎЛҚИН.

ОБУНАЧИЛАРНИ РАНЖИТМАНГ

Мамлакатимизда коммунистик қурилишлар кенг қулоч ёйган ҳозирги вақтда матбуотнинг, жумладан, газета ва журналларнинг роли, аҳамияти, сафарбарлик кучи янада ошиб кетди. Ҳаётимиз кўзгуси газета совет кишисининг меҳрибон дўсти, маслаҳатчиси, мураббийсига айланиб қолди. У ўз саҳифаларида меҳнат аҳлининг шу кеча-кундуздаги фидокорона меҳнати, шижоати, орзу-умидларини тараннум этади, уни янги ғалабалар сари илҳомлантиради. Газета ва журналларга бўлган эҳтиёжнинг кундан-кунга ортиб бораётганлигининг боиси ҳам ана шунда.

Матбуот — халқники. Бинобарин, кишилар ҳар куни газета ва журналларни сабрсизлик билан кутадилар, янгиликлардан тезроқ хабардор бўлишга ошиқадилар.

Аммо намунали ишлаётган алоқа бўлимлари, почта ходимлари тўғрисидаги қувончли хабарлар қатори, газета ва журналларни кечикиб олаётган обуначиларнинг ташвишли сигналлари ҳам редакцияга келиб турибди.

Калинин район, Қўйлиқ қишлоқ Советига қарашли «Партия XXI съезди» совхозида яшовчи Н. Алдабеков шарафли касбда ҳормай-толмай меҳнат қилиб, эл ҳурматига сазовор бўлган почтальон Инна Алексеевна Япримцева ҳақида ёзиб юборган. Ўртоқ Япримцева совхознинг учта участкасига хизмат кўрсатади. У эрта билан обуначилар эшигини қоқади, уларнинг дилини хушнуд қилади.

Лекин вазифасига масъулиятсизлик билан қаровчи айрим алоқа бўлимлари хизматидан ранжиётган газетхонлар ҳам йўқ эмас. Калинин район, Охунбобоев қишлоқ Советига қарашли «Октябрь» колхози территориясида яшовчи Тошкент Давлат Педагогика институти табиий география кафедрасининг ўқитувчиси Илҳом Иноғомов «Совет Ўзбекистони», «Известия» газеталари, «Ўзбекистон коммунисти», «Партийная жизнь», «География в школе» журналларига обуна бўлган. Лекин Калинин район алоқа бўлимига қарашли «Оқтепа» почтаси ана шу газета ва журналларни ўз вақтида эгасига етказиб бермаётир. Бу ҳақда обуначи бир неча бор почта бошлиғи Г. Рустамовга мурожаат қилган. Лекин у ҳеч қандай ёрдам бермаган.

Биз бу масала юзасидан «Оқтепа» почтасига ҳамда обуначининг уйига бордик. Почтальон соат 10 яримда газета ва журналларни обуначиларга тарқатиш учун почтадан чиқиб кетган. И. Иноғомовнинг уйига борганимизда соат 16.00 эди. Лекин шу вақтгача почтальондан дарак бўлмаган. Наҳотки, 5 ярим соатда бириктилган участкани айланиб чиқиш мумкин бўлмаса?!

«Октябрь» колхози бўйича «Совет Ўзбекистони» газетасининг 105 та, «Тошкент ҳақиқати»нинг 99 та, «Правда»нинг 12 та, «Известия»нинг 15 та обуначиси бор. Бу почтада иккита почтальон ишлайди. Шунга қарамай, газеталар кечикиб обуначиларга тарқатилади. Бундай ҳоллар Калинин район алоқа бўлимларида кўп учрайди.

Тошкент шаҳрининг ёнгинасига жойлашган Юнусобод қишлоғидаги Карл Маркс, «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозларидаги обуначилар ҳам газеталарни кечқурун ёки эртаси куни оладилар. Бу ердаги киоскада доимо эски газеталар сотилади.

Калинин район алоқа бўлимининг бошлиғи С. Мирзаев почталарга газета-журналлар кечикиб тарқатилаётганлигини эътироф этади. Райондаги 42 та почтага хизмат қилиш учун 3 та автомашина ажратилган. Лекин бу машиналарни ҳам баъзан 143-автобаза ўз вақтида бермайди. Йил бошидан то 1 июлгача машиналар 75 марта бир соатдан то 3-4 соатгача кечикиб берилган. Бу ҳақда автобаза директори ўртоқ Тоировга бир неча бор мурожаат қилинди. Ҳатто айрим ҳолларда грузотакси ёллаб газеталарни почталарга жўнатишга мажбур бўлинган.

Ана шундай камчиликлар натижасида обуначилар газета ва журналларни ўз вақтида ололмай ранжимоқдалар.

Тошкент шаҳри атрофларидаги қишлоқ аҳолисига газета-журналларнинг бундай кечикиб бораётганлигидан Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигидаги ўртоқлар хабардормикин?

Обуначиларга бўлган бундай ҳурматсизликка барҳам бериш учун область алоқа бўлимининг бошлиғи Б. Н. Воронюк ҳамда 143-автобаза директори С. Тоиров ўртоқлар ишда бурилиш ясашлари керак.

Ҳ. ЮНУСОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти матбуот тарқатиш бўлимининг мудири.

Гўзал ўлкамизда ажойиб манзараси билан кишини ўзига ром этадиган жойлар жуда кўп. Суратда: Чотқол сувини кўриб турипсиз.

В. Салов фотоси.

160 ЁШГА КИРГАН КИШИ

Мамлакатимизнинг энг кекса кишиси 160 яшар Шерали Муслимов ўзининг тоғдаги қишлоғидан йўлга чиқиб, биринчи марта Бокуга келди. У, қишлоқдан темир йўл станциясига борадиган дастлабки 60 километр йўлни от миниб босиб ўтди.

Тоғда ўсган бу киши ҳозирги замоннинг улкан шаҳри қандайлигини фақат фотосуратлардан ва кинофильмлардан кўриб билар эди. У, шаҳарни кўриб ҳайратда қолди. Унда хилма-хил саволлар пайдо бўлди. У, кўп қаватли бинолар қандай қурилаётганлигини, Боку заводларида нималар ишлаб чиқарилаётганлигини, шаҳарда қанча автомобиль борлигини билишни истар эди.

Шаҳар Муслимовга жуда ёқди. Шаҳардаги парклар, чиройли гавжум кўчалар, ёдгорликлар унда, айниқса, катта таассурот қолдирди. Шундай бўлса ҳам, мен тоғдаги қишлоғимни шаҳарга алишмас эдим, деди Муслимов. У, катта-катта иморатлар орасида ўзини сиқилиб қолгандек ва ўзига ҳаво етишмагандек ҳис қилди.

Шерали Муслимов ўзининг бутун умрини Толиш тоғларининг чиқиш энг қийин бўлган жойларидан биридаги Барзаву қишлоғида ўтказган. Бу қишлоққа Совет ҳокимияти йиллаРидагина йўл қурилди. Қишлоқда унинг юзга яқин авлоди яшайди. Унинг бола-чақалари ва невара-чеваралари ҳаммаси бўлиб 200 кишидан кўпроқ.

Муслимовнинг бир невараси ва икки чевараси Озарбайжон медицина институтига кириш учун бобоси билан бирга Бокуга келишди.

Боку.

(ТАСС мухбири).

ФУТБОЛ
ЧЕМПИОН БИЛАН ДУРАНГ

Мамлакат биринчилигида имиллаб келаётган командалар бу кетишда аҳвол чатоқ бўлишини тушуниб қолишганга ўхшайди. Ҳарқалай, биринчи давранинг сўнгги ўйинларини улар кўтаринки руҳда ўтказдилар. Чунончи, Одесса армиячилари ниҳоят шу турда юқори лигада биринчи марта ғалаба лаззатини татиб кўрдилар. Улар Донецкда бўлган матчда «Шахтёр» командасини 3:1 ҳисобида енгдилар. Иккинчи сенсация Кутаисида бўлди. Маҳаллий торпедочилар пешқадамликка даъвогар бўлиб қолган «Крылья Советов» футболчиларининг «курагини ерга тегизишди». Ҳисоб 4:1.

Қолган учрашувлар ҳам шундай кескин курашлар билан ўтди. Минск динамочилари ЦСКА командаси дарвозасига битта тўп киритиб, икки очко олдилар. Бу Москва армиячиларининг мавсумдаги иккинчи мағлубиятидир. Москванинг иккинчи командаси ҳам пойтахтлик ишқибозларни қувонтиролмади. «Локомотив» — «Динамо» (Киев) матчида украин футболчилари 4 : 1 ҳисобида енгдилар. Ленинградда бўлган ўйинда эса «Зенит» Москва динамочилари билан жанговар дуранг (1 : 1) қилди. Бу ўйинда ленинградликлар ғалаба қозониш учун жуда қулай имкониятни бой бериб қўйишди. Лев Яшин қўриқлаётган дарвозага зенитчи Лев Бурчалкин 11 метрлик штраф тўпини киритолмади. Ҳа, маҳоратли дарвозабон олдида «ман-ман» деган ҳужумчилар ҳам саросимага тушар экан.

Хўш, «Пахтакор»-чи? Ҳамшаҳарларимиз биринчи давранинг сўнгги ўйинини Тбилисида чемпион билан ўтказдилар. Биринчи таймда тошкентликларнинг устунлиги сезилди. Аввал Г. Красницкий қулай вазият вужудга келганда тўпни дарвоза юқорисидан тепиб юборди. Сўнг ҳужумчи С. Мелкумов вазифасини уддалай олмади. Иккинчи таймда эса грузин футболчилари жиддий ҳужумга ўтишди. С. Метревели қанотдан ёриб ўтиб бир неча хавфли вазиятлар вужудга келтирди. Лекин ҳал қилувчи дақиқаларда «Пахтакор» ҳимоячилари бўш келишмади. Оқибатда рақиблар бир-бирларини «хафа қилишмай» майдондан чиқиб кетишди. Ҳисоб 0:0.

«Пахтакор» мамлакат чемпионидан олган бу бир очкоси билан хавфли зонадаги командаларни анча орқада қолдирди.

«Торпедо» (Москва)нинг сўнгги ўйини команда капитани Валентин Ивановнинг мавсум бошида оптимистлик билан айтган гапларини анчайин тасдиқлади. Торпедочилар Ростов-Дон армиячиларини 2:0 ҳисоби билан енгиб, биринчи даврани карвонбоши бўлиб якунладилар.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

(29 июлга маълумот)

Командалар	У.	Т.	О.
«Торпедо» М.	16	28— 8	26
«Динамо» К.	16	28—11	24
ЦСКА	16	18— 6	21
«Динамо» Мн.	16	15— 6	20
«Зенит»	16	20—14	17
«Динамо» Тб.	16	19—15	17
«Кр. Советов»	16	20—18	17
«Спартак»	15	14—10	16
СКА Р.	16	16—17	16
«Шахтёр»	16	19—20	16
«Динамо» М.	16	14—15	14
«Нефтяник»	16	16—19	14
«Локомотив»	16	22—26	14
«Пахтакор»	16	16—24	14
«Черноморец»	15	16—26	10
«Торпедо» Кт.	16	12—33	9
СКА Од.	16	7—32	5

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Ўйлап топ** (кичкинтойлар учун), 18.55 — **Севастополлик ўқувчи қиз** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Москвадаги Халқаро кинофестиваль байроғи туширилди,** 19.55 — **Иккинчи истеъдод** (Тошкент телестудияси фильми), 20.35 — **Диққат, телевидение билан танишасиз** (телеочерк), 20.55 — **Шундай шаҳар бор** (Тошкент телестудияси фильми).

21.05 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар,** 21.30 — **Шеърият мухлислари учун,** 22.00 — **Сахий ёз неъматлари,** 22.20 — СССР халқ артисти **Саодат Қобилова.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/VII да **Жизель,** 31/VII да **Русалка.**

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА — 30, 31/VII ва 1/VIII да Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** ва солист **Олмахон Ҳайитова** иштирокида **Хоразм ансамблининг концертлари.** Кеч соат 9 да бошланади. Касса кундуз соат 1 дан очилади.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Мафтункор Десна (кенг форматли рангли фильм) — САНЪАТ САРОЙИ. (кундуз ва кечқурун).

Машаққатли довон — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 да).

Тинч кунлар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Она ва ўгай она — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12.20 минут ва 2 да).

Балет юлдузи — «МОСКВА», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Улуғ Ватан уруши — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Бўлинган учиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ўн иккинчи тун — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 9 да бошланади)

Балет юлдузи —«ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли.

Ҳужум — «ВАТАН».

Жаннатда охирги тун — «1 МАЙ».

Бегона — «УДАРНИК».

Ёнингдагилар —ТЕЛЬМАН номли.

Улуғ Ватан уруши — НАВОИЙ номли.

Париж сирлари — ПУШКИН номли.

Шивли посёлкаси, 30-уйда турувчи **Забелла Зиновьевна Любкина**нинг Целиноград кўчаси, 26-проезд, 7-квартирада турувчи Владимир Васильевич Любкиндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Тошкент область, Калинин район Чоштепа қишлоқ совети, 117-б уйда турувчи **Рашида Ибрагимовна Сахабутдинова** (Мустафина)-нинг шу уйда турувчи Минигали Сахабутдиновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Калинин район халқ судида кўрилади.

Тошкент область, Калинин районидаги «Назарбек» совхозининг Марказий бўлимида турувчи **Владимир Николаевич Батирев**нинг Тошкент шаҳар, Чемпион кўчаси, 2-уйда турувчи Франя Людвиговна Батирева (Клак)дан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

Космонавтлар кўчаси, 24-уйда турувчи **Озода Шосандова**нинг шу уйда турувчи Эркин Ҳамидхўжаевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Высоковольтная кўчаси, 80-уйда турувчи **Анатолий Борисович Сарницкий**нинг Муса Жалил кўчаси, 69-уйда турувчи Алевтина Георгиевна Сарницкаядан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 02201. Индекс 64969. Нашр. № 1814.